

Εκδίδεται κάθε μήνα από τον Σκακιστικό Όμιλο Καλλιθέας, Δημοσθένους 151, τηλ. 392-163

Υπεύθυνος Συντάξεως και Οικονομική Διεύθυνση:

Π. Δρεπανιώτης, Άριστέιδου 77 Καλλιθέα, Άθήναι, τηλ. 95-12-353

Γενική Σκακιστική Έπιμέλεια:

Νικ.Γαβριλάκης, Μαίτρο

Υπεύθυνος Τυπογραφείου:

Β. Χατζηπέρης, Ζαΐμη 13, Άθήναι, τηλ. 632-631

Τιμή τεύχους ..... δραχ. 20

Ετήσια συνδρομή ..... δραχ. 250

Έξαμηνιαία συνδρομή ..... δραχ. 130

Ετήσια συνδρομή Έξωτερικού (αεροπορικώς)... us \$ 10

Επιστολές και έμβάσματα:

Παν. Δρεπανιώτην, Άριστέιδου 77, Καλλιθέα, Άθήναι

Χειρόγραφα και φωτογραφίες δέν έπιστρέφονται

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

13^ο τεύχος ...1 — 31^ο πρωτάθλημα Ούγγαρίας-Θεωρητικές καινοτομίες στην Ίνδικήν του βασιλέως (του Μ. Παύλου Γέσου, αποκλειστικά για τον ΠΥΡΓΟΝ)...2 — Ίσπανική παρτίδα, Βαριάντα Σλίμαν...5 — 43^ο πρωτάθλημα ΕΣΣΔ...9 — Παγκόσμιο Πρωτάθλημα γυναικών...12 — MAT!...16 — Βασίλι Σμυσλόβ...17 — Ένα άπογευμα στο Χάστίνγκς...19 — Γράφουν οι άναγνώστες μας...21 — θέματα Διαιτησίας...24 — Βιβλία...25 — Η σκακιέρα...26

Ο ΠΙΡΓΟΣ (THE ROOK)

GREEK CHESS MAGAZINE

Published monthly by the Kallithea Chess Club.

General Editor: P. Drepaniotis

General Chess Editor: N. Gavrilakis (Greek C.F. Master)

Price per Copy ..... us \$ 0.80

Yearly Subscription ..... us \$10.

Letters and Remittances to : P. Drepaniotis, Aristidou 77

Kallithea, Athens, Greece.

CONTENTS

Number 13 ...1 — 31st Hungarian Championship-Novelties in the King's Indian (By Pavlos Geszoesz, exclusively for O PIRGOS) ... 2 Ruy Lopez, Schliemann Variation ... 5 — 43rd USSR Championship ... 9 — Women's World Championship ... 12 — MAT! ... 16 — Vassili Smyslov ... 17 — An Evening in Hastings ... 19 — Our Readers Write ... 21 — Questions of Arbitration ... 24 — Books ... 25 — The Chessboard ... 26

ΣΥΜΒΟΛΑ - NOTATION

♔	P	:	= παίρνει	± (̄)	:	τά λευκά (τά μαύρα)
♕	B	+	= σάχ			έχουν καλύτερη θέση
♖	Π	≠	= μάτ	± (̄)	:	τά λευκά (τά μαύρα)
♗	A	:	= καλή κίνηση			είναι πολύ καλύτερα
♘	I	::	= έξαιρετη κίνηση	+-(-+)	:	τά λευκά (τά μαύρα)
♙		?	= κακή κίνηση			κερδίζουν
♚		??	= μεγάλο λάθος	∞	:	άμφίρροπη θέση
		!?	= άξιόλογη κίνηση			
		!?	= άμφίβολη κίνηση			

ΣΤΙΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ

13^ο τεύχος

Έπιμονή, τόλη, πίστη, οικονομικές θυσίες και όλο μεγαλύτερη πείρα, φέρανε τό αποτέλεσμα τους.

Τό φυλλάδιο για τά παιδιά του συλλόγου, έγινε πια μέ σταθερά βήματα ένα άληθινό σκακιστικό περιοδικό και προσπαθεί στο μέτρο της δυνατότητός του να καλύψη ένα μεγάλο κενό για τό σκάκι στον ελληνικό χώρο.

Έφυγε από τά στενά συλλογικά πλαίσια και προσπαθεί να μπή στο πανελλήνιο όριο, να γίνει τό περιοδικό του κάθε Έλληνα σκακιστή για όλους τους ύπολοίπους σκακιστές. Νά γίνει τό θεωρητικό βήμα που ν' άκούγονται οι άπόψεις των ειδικών και των φτασμένων, οι τεχνικές άπορίες των νέων, οι διαμαρτυρίες και αντίρρήσεις για τά "κακώς κείμενα" και στα όσα άνάποδα πάνε να γίνουν και ακόμα οι ύμνοι και οι έπαινοι σε κάθε τί τό σωστό, τό προοδευτικό για τί σκακιστική άνοδική πορεία που τόση προσοχή και έπιμέλεια και σωστό προγραμματισμό χρειάζεται.

Νά προσφέρει τέλος μία παγκόσμια ένημέρωση για τίς τόσες και τόσες σπουδαίες σκακιστικές έκδηλώσεις που γίνονται σ' όλον τον κόσμο.

Τό έξώφυλλο:

Ο Ούγγρος ΜΑΜ Α. Πόρτις

Νά παρουσιάζη όλα τουτα στις σελίδες του και μέ συνεχή προσπάθεια είμαστε βέβαιοι ότι γρήγορα θά φτάση σε ακόμα πιο άξιόλογο σημείο.

Ο ΠΥΡΓΟΣ μέ τό τεύχος αυτό μπαίνοντας στο δεύτερο χρόνο της ζωής του ύπόσχεται να συνεχίση τό ρυθμό της πορείας του κάθε τεύχος και ένα βήμα στο καλύτερο που θά είναι πάντα τό τεχνικό του σύνθημα.

Τέλος ένα μεγάλο εύχαριστώ σ' όλους όσους μέ τήν άγάπη τους και τό ενδιαφέρον τους αγκάλιασαν τον ΠΥΡΓΟ στο χρόνο που μας πέρασε και μας δώσανε τό θάρρος να συνεχίσουμε... και συνεχίζουμε.

31^ο ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

1-23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1975

"Ένα από τα πιο ισχυρά πρωταθλήματα της Ουγγαρίας ήταν το έφετινό (περσινό). Μετά 4 χρόνια (τελευταία φορά το 1971) πήρε μέρος ο Πόρτις, πολλοί όμως από τους φιλάθλους, γνωρίζοντας τα τελευταία αποτελέσματα του Ρίμπλι, δέν ήταν σίγουροι για τήν νίκη του. Καί πραγματικά ο άγώνας ήταν σκληρός ανάμεσά τους.

Αυτή τήν φορά το πρωτάθλημα είχε μεγάλο ενδιαφέρον, μέρα μέ τή μέρα πάνω από 300 άτομα παρακολουθούσαν τους άγώνες, άδεια καρτέκλα δέν έβλεπε το ανθρώπινο μάτι πουθενά. Πολλοί από τους φιλάθλους παρακολουθούσαν όρθιοι ώρες ολόκληρες τό μάτς. Τήν τελευταία μάλιστα μέρα πολλοί περίμεναν στους διαδρόμους τά αποτελέσματα, άφου πρίν καί τόν τελευταίο γύρο καί ο Πόρτις, καί ο Ρίμπλι είχαν από 11,5 βαθμούς.

Τά τελικά αποτελέσματα:

1. Πόρτις 12,5 βαθ. 2. Ρίμπλι 12. 3.-4. Άντοριάν καί Σάξ από 11,5. 5. Λουκάτς 10,5. 6.-8. Μπάρτσαϋ, Τσόμ καί Πιντήρ από 10. 9. Φλές 9. 10. Μπίλεκ 8,5. 11.-12. Λ. Λέντιελ καί Πετράν 8. 13. Βαντάς 7,5. 14. Τόμπα 6,5. 15.-16. Γκέσος καί όρ. Πέρετς από 5. 17. Μπ. Λέντιελ 4,5 καί 18. Τσιέρνα 3.

Θεωρητικές καινοτομίες

ΙΝΔΙΚΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

του συνεργάτη μας Π. Γκέσου

Η βαριάντα 1.δ4, Ιζ6 2.γ4, η6 3.Ιζ3, Αη7 4.η3, 0-0 5. Αη2 δ6 6. 0-0, Ιγ6 ήταν σχεδόν στήν ήμερήσια διάταξη. 7 φορές προσπάθησαν τά λευκά νά κερδίσουν αλλά δέν έπέτυχαν ούτε μία φορά. Τό αποτέλεσμα, 4 ίσοπαλίες καί 3 νύκες είναι πολύ ικανοποιητικό για τά μαύρα. "Ας δοϋμε όμως από κοντά τίς παρτίδες προτού βγάλουμε τελικό συμπέρασμα για όλη τήν βαριάντα.

Τό άνοιγμα τής παρτίδας Τσιέρνα-Άντοριάν έχει ενδιαφέρον: 7.δ5, Ια5 8. Ιβδ2

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ

Μία ανάλυση στο σοβιετικό περιοδικό "Σαχμάτνι Μπουλετίν" δένει τίς δύο παρακάτω βαριάντες:

α) 8...γ5 9.ε4,ε5 10.α3,β6 11.β4 Ιβ7 12.Πβ1, Ιε8 ♚

β) 9...α6 10.Πβ1,β5 11.β3,Πβ8 12.γ:β5,α:β5 13.β4, Ιγ4: ♚

Τά λευκά όμως μπορούν στή θέση του 9.ε4 νά παίξουν Ιε1 μέ λίγο καλύτερο παιχνίδι, π.χ. 9...α6 10.α3,β5 11.γ:β5,α:β5 12.β4, Ιδ7 13.Πβ1, Ιγ4 14.Ι:γ4,β:γ4 15. Ιγ2 ♚ (Βάρνους-Γκέσος, διασυλλογικό πρωτάθλημα Ουγγαρίας 1975).

Ο Άντοριάν γνωρίζοντας όλ' αυτά, έπαιξε κάτι τό καινούργιο: 8...β5!

Η κίνηση αυτή του Άντοριάν όπωσδήποτε θά χρειασθί σοβαρή ανάλυση. Η συνέχεια ήταν: 9.γ:β5, Ι:δ5 10.Ιβ3, Ι:β3 11.Β:β3 Αβ7 12.Ιδ2,ε6 13.Ιγ4,Πβ8 14.Πδ1,α6 15.ε4, Ιζ6 16.ε5, Ιδ5 17.ε:δ6,α:β5 18. δ:γ7,β:γ7. 19.Ιε3, Ιζ6 20.Αδ2, Α:η2 21. Ι:η2, Ιη4 22.θ3, Ιε5 23. Αζ4, Ββ7 ♚ καί τελικά τά μαύρα έκέρδισαν.

Οι άλλες παρτίδες συνεχίστηκαν μέ τίς γνωστές κινήσεις:

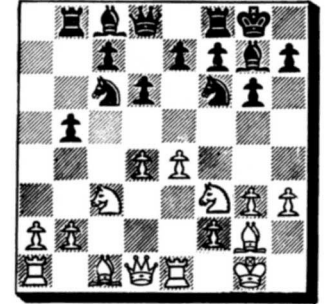
7. Ιγ3,α6

Στήν παρτίδα Τσιέρνα- Γκέσος, τά λευκά έπαιξαν: 8.θ3,Πβ8 9.ε4,β5 10.γ:β5,α:β5 11.Πε1

Βλέπε διάγραμμα άνω δεξιά

11...ε6!

Η κίνηση του Ρίμπλι, γράφει στο "Magyar Sakkélet" ο Άντοριάν. Μέχρι τώρα παιζόταν 11..Ιδ7, όμως μετά από 12.Αη5: τά λευκά είναι καλύτερα, π.χ. 12...θ6 13.

Αε3, Ια5 14.β3,γ5 15.Βδ2, Ρθ7 16. Παγ1, Ιγ6 17.Πεδ1,β4 18. Ιε2, Βα5 19.ε5:± (Στέϊν-Ρίμπλι, Λάς Πάλμας 1973).

Τήν κίνηση 11...ε6! πρώτο-παιξε άπ'όσο γνωρίζω, ο Ρίμπλι εναντίον του φλέγκερ (Καμαγκουέ, 1974). Ο φλέγκερ έπαιξε 12-α3(?) καί μετά 12...β4 τά μαύρα είχαν τήν πρωτοβουλία. Ο Άντοριάν σε διεθνείς άγώνες στήν Βουδαπέστη τό 1975 έκανε έπίσης τήν κίνηση 11...ε6! παίζοντας μέ τόν Πόρτις. Η παρτίδα τους συνεχίστηκε 12.Αε3,β4 13.Ια4, Αβ7 14. Αη5, θ6 15.Αδ2,Πε8: 16.Πγ1,ε5: 17.δ:ε5, 18.Ι:ε5,Π:ε5 19.Βγ2,Βε8: 20.ζ3, Πε7 21.β3, Αα8 22.Ρθ2, Ιθ5 23.Αθ1 Ρθ7 24.Ιβ2,ζ5 -(0-1).

("Όλη ή παρτίδα μέ καλή ανάλυση του Άντοριάν είναι στο "Magyar Sakkélet", 7/1975).

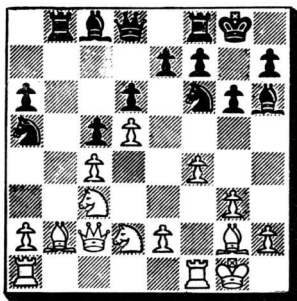
Ο Τσιέρνα διάλεξε άλλο δρόμο: 12.δ5:?, Ιε7:?

Όπωσδήποτε χρειάζεται ανάλυση ή βαριάντα: 12...β4: 13.Ιε2, ε:δ5 14.ε:δ5, Ιε7 15.Ιζ4, Αβ7 16. Ιθ2 ∞ 13. δ:ε6, Α:ε6 14.α3,β4 15. α:β4, Π:β4 16.Ιδ4, Αδ7 17.

Ιγ2,Π8 18.Ιε3,Αε6 19.Ιεδ5,
γ6 20.Ι:ζ6+,Α:ζ6 21.Αθ6,Πε8
22.Βδ2,Πβ3 =

Στις παρτίδες Τσόμ-Ρίμπλι,
Βαντάς-Σάε, Πόρτις-Σάε οί
παίκτες έπαιξαν τίς γνωστές κι-
νήσεις:

8.δ5,Ια5 9.Ιδ2,γ5 10. Βγ2,
Πβ8 11.β3,β5 12.Αβ2,Αθ6 13.
ζ4,β:γ4 14.β:γ4.

14...ε5

Δέν ελναι ξεκάθαρο τό πα-
χνύδι στήν περύπτωση 14...Αη7? ?
π.χ.:

α) 15.θ3?,Ιθ5 16.Ρθ2,ε5 17.ε3,
ε:ζ4 18.ε:ζ4,Αζ5 19.Βγ1,Αδ3 +-
(Γιάνκοβετς-Γκέσος, Ντέτσιν,Τσε-
χοσλοβακία 1973).

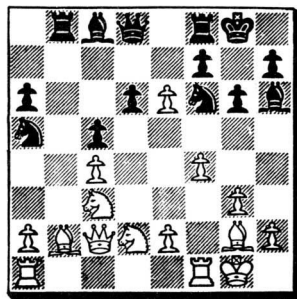
β) 15.Παε1,Ιη4 16.ε3,Αζ5 17.ε4? ?
Αδ4+ 18.Ρθ1,Ιε3 19.Π:ε3,Α:ε3 20
:ζ5,Α:δ2 21.Ιδ1? ?,Π:β2 (21...Ββ6
22.ζ:η6,θ:η6 23.ζ5? ?,Αθ6 24.ζ:η6,
ζ6 25.Βε4,Βγ7 26.Βθ4,Ρη7 27.Ιε3,
Πθ8 28.Α:ζ6+? 1-0) 22.Ι:β2,Αε3+-

Δέν ελναι ξεκάθαρη ή θέση ελς
τήν περύπτωση 17...Αδ7? ∞ άντί
17...Αδ4+?. Στις παρτίδες Βαν-
τάς-Σάε καί Τσόμ-Ρίμπλι τά
λευκά, μετά από 14...ε5, έπαιξαν
15.Παε1 καί μετά ε:ζ4 16.η:ζ4

Ιθ5 (Βαντάς-Σάε 1/2-1/2) 17.ε3,
Αη7 18.Ιδ1,Αζ5 19.Αε4 (Τσόμ-
Ρίμπλι 1/2-1/2).

Ελναι κριμα οί ίσοπαλίες σέ
μιά τόσο κρίσιμη θεωρητική θέση.
Μπορούμε νά πούμε όμως ότι τά μαυ-
ρα ίσοφάρισαν. Αύτή τήν γνώμη θά
ελχε καί ό Πόρτις, γι' αυτό μετά
δύο-τρεις μέρες μέ τά λευκά, έναν-
τίον του Σάε διάλεξε άλλο δρόμο:

15.δ:ε6

15...ζ:ε6

('Η γνώμη του Ρίμπλι ελναι 15..
Α:ε6).

16.Ιγε4,Ι:ε4 17.Α:ε4∞, δ5? ?
18.Αη2,Π:β2 19.Β:β2,Αη7 20.
Βγ2,Α:α1 21.Π:α1,δ:γ4 22.
Ιζ3? ±,Αβ7 23.Πδ1,Βε7 24.Ιε5
Α:η2 25.Ρ:η2,Πδ8 26.Πγ1,Βδ6
27.Ιζ3,Βδ5 28.Βα4,Βε4 29.
Ρζ2,Ιγ6 30.Β:α6,Ιδ4 31.Β:γ4
+-

'Η παρτίδα κατάληξε ίσόπαλη ό-
μως τά λευκά ελχαν κερδισμένη θέ-
ση.

Τέλος για τήν παρτίδα Τσόμ-
Αντοριάν: έπαιξαν στόν τελευ-
ταίο γύρο, κι έτσι, ξέροντας όλα
αυτά τά γραπτά, παρουσιάζονται δύο
έρωτήσεις:

συνεχίζεται στή σελίδα 8

Σύγχρονη Θεωρία Άνοιγμάτων

Ισπανική παρτίδα

Βαριάντα Σπίλμαν

του Νίκου Γαβριλάκη

ΚΑΒΑΛΕΚ-ΛΙΟΥΜΠΟΓΙΕΒΙΤΣ

1.ε4,ε5 2.Ιζ3,Ιγ6 3.Αβ5,ζ5

"Ένα άνοιγμα πού σπάνια συναν-
τάται σέ παρτίδες μεγάλων μαίτρ.
Τά μαύρα σχεδιάζουν νά έπιτεθούν
στό λευκό κέντρο μέ τό πιόνι ζ ό-
πως άκριβώς καί στό γκαμπύ του βα-
σιλιά.

4.Ιγ3

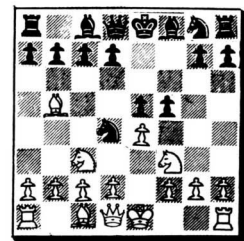
Καλό καί πιό "ήρεμο" ελναι τό
4.δ3,ζ:ε4 (4...Ιζ6 5.ε:ζ5?) 5.δ:
ε4,Ιζ6 6.0-0,δ6 7.Ιγ3,Αε7 (έάν 7..
Αε6 8.Ιη5,Αη8 9.ζ4 μέ καλύτερα τά
λευκά ή 7...Αη4 8.θ3,Αθ5 9.η4,Αη6
10.Ιη5,Βδ7 11.Ιδ5,Ι:ε4 12.Ιε6? μέ
καλύτερα τά λευκά) 8.Βδ3 (παύζεται
καύ 8.Ιδ5,Ι:ε4 9.Ι:ε7,Β:ε7 10.Βδ5,
Ιζ6 11.Α:γ6,Ρζ8 12.Ββ5,α6 13.Βα4,
β:γ6 14.Β:γ6,Πβ8 μέ άσάφεια Χόνφι
Μπόεϋ 1966) Αη4 9.θ3,Α:ζ3 10.Β:
ζ3,0-0 11.Βδ1,Ρθ8 12.Αε3,Βε8 13.
Ιδ5,Αδ8 14.Ι:ζ6+,Α:ζ6 15.γ3,βη6 16.
Βη4,Β:η4 17.θ:η4,θ6 18.η3? μέ έ-
λαφρώς καλύτερα τά λευκά. Πύλνικ-
Ρουμπινέτι 1971.

4...ζ:ε4

Πιό έπικίνδυνη συνέχεια από
τίς άλλες άπαντήσεις του μαύρου.
Α. 4...Ιδ4 ή λεγομένη καί βουλγα-
ρική βαριάντα. Τήν προτιμούσαν οί
Ρώσοι Σπάσκι καί Τάλ καί μερικοί
Βούλγαροι.

Καύ τώρα τά μαύρα έχουν τίς

Βλέπε διάγραμμα
άνω δεξιά

έξης συνέχειες:

α) 5.Ι:ε5,Βζ6 (5...Βε7 6.Βθ5+,η6
7.Ι:η6,Βζ7 8.ε:ζ5,Ι:γ2+ 9.Ρδ1,Ι:
α1 10.Αγ4 μέ καλύτερα τά λευκά
ή 5...Ιζ6 6.δ3,δ:ε4 7.δ:ε4, Ι:β5
8.Ι:β5,Βε7 9.Ι:γ7,Ρδ8 10.Αζ4? μέ
καλύτερα τά λευκά) 6.Ιζ3,Ι:β5 7.
Ι:β5,ζ:ε4 8.Βε2,Βε7 9.Ιζδ4,δ6 10.
0-0,Ιζ6 11.δ3,α6 12.Ιγ3,Αη4 13.
ζ3,ε:ζ3 14.Βε2,0-0-0 15.Ι:ζ3,Ρβ8
16.Αη5,θ6 17.Παε1,Βζ7 ίσότητας Μπο-
μόλοβιτς-Νικίτιν 1963.

β) 5.Ι:δ4,ε:δ4 6.Ιε2,γ6? 7.Αδ3,
ζ:ε4 8.Α:ε4,δ5 9.Αζ3,δ3? 10.γ:δ3,
Αδ6 11.δ4,Ιθ6 12.0-0-0 μέ κα-
λύτερα τά μαύρα, Καρακλάϋτς - Μα-
τούλοβιτς 1958.

γ) 5.ε:ζ5 Ιζ6 (5...Ι:β5 6.Ι:β5,δ6
7.δ4,ε4 8.Ιη5,Αζ5 9.ζ3,Βδ7 10.
Βε2,0-0-0 11.ζ:ε4,Πε8 μέ άσάφεια)
6.Ι:ε5(6.δ3,Αγ5 7.Ι:δ4,Α:δ4 8.
Ιε4,0-0 9.γ3,Αβ6 10.η4,γ6 11.
Αα4,δ5 12.Ιη3 μέ έλαφρώς καλύτε-
ρα τά λευκά) Αγ5 7.0-0,0-0 8.
Ιζ3,γ6 9.Ι:δ4,Α:δ4 10.Αα4 (10.
Αε2,δ5 11.δ3,Αζ5 12.Αζ4,Βδ7 13.
Βδ2,Παε8 14.Παε1 μέ έλαφρώς κα-
λύτερα τά λευκά. Γκλίζκοριτς-Μα-
τούλοβιτς 1958), 10...δ5 11.Ιε2,

Α86 12.δ4,Αζ5 13.Αζ4 με καλύτερα τά λευκά Ούντσικερ - Νιέβεργκελτ 1959.

δ) 5.Αγ4,γ6 6.0-0,δ6 7. Πε1,Ι:ζ3 8.Β:ζ3,ζ4 9.η3,Βζ6 10.δ4,η5 11. δ:ε5,δ:ε5 12.Βθ5+ με καλύτερα τά λευκά.

ε) 5.Αα4,Ιζ6 6.0-0,Αγ5 7.Ι:ε5,0-0 8.ε:ζ5,δ5 9.Ιε2,Βε7 10.Ιδ4,Βε5 11.Ιζ3,Βζ5 12.δ4,Αδ6 13.γ3 με καλύτερα τά λευκά Ζουτάχοφ - Α. Ζάιτσεβ 1963.

Β. 4...Ιζ6 και τά λευκά μπορούν να άπαντήσουν:

α) 5.Βε2,Αγ5 (5...Ι.δ4 6.Ι:δ4, ε:δ4 7.ε5,Ιη4 8.θ3,Ιθ6 9.Ιδ1,Βε7 10.γ3,γ6 11.Αδ3,δ:γ3 12.δ:γ3,Ιζ7 13.0-0',Ιε5 14.Πε1,δ6 15.Ιε3' με έλαφρως καλύτερα τά λευκά Σπάσκι - Μπιζγκάιερ 1955) 6.ε:ζ5,Βε7 7.Ιε4,Ι:ε4 8.Β:ε4,0-0 9.0-0,δ6 10.Α:γ6,β:γ6 11.δ4,Αζ5 12.Βε2, Αβ6 13.δ:ε5,δ5 με άσάφεια Μπαγκύροβ - Χολμόφ 1961

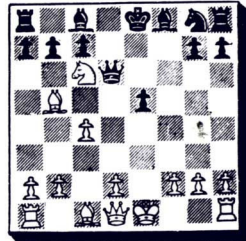
β) 5.ε:ζ5,Αγ5 6.0-0 (6.Ι:ε5,0-0 7.Ιζ3,δ5 8.δ4 και μετά Αη5 με έλαφρως καλύτερα τά λευκά) 6...0-0, 7.Ι:ε5 (7.δ3,δ5 8.Αη5,Ρθ8 9. Α:γ6,β:γ6 10.Ιε5,Αζ5 11.δ4,Αδ6 με έλαφρως καλύτερα τά λευκά Παντέφκι - Ποπόφ 1959) 7... Ι:ε5 8.δ4, Α:δ4 9.Β:δ4,δ6 10.Αζ4,Αζ5 11.Α:ε5,δ:ε5 12.Β:ε5,Α:γ2 13.Αγ4', Ρθ8 14.Ιβ5 με έλαφρως καλύτερα τά λευκά Στέϊν - Ναυτέζντιν 1963.

5.Ι:ε4,δ5 6.Ι:ε5,δ:ε4 7.Ι:γ6,Βη5

έδω τά λευκά έχουν και άλλες συνέχειες:

Α. 7...β:γ6 τήν συνηθίζει ο Αύστριακός Ντουκστάϊν 8.Α:γ6,Αδ7 9.Βθ5+,Ρε7 10.Βε5+,Αε6 11.ζ4(11. δ4,Ρζ7 12.Α:α8,Β:α8 13.Β:γ7+, Αε7 14.γ4,Ιζ6 15.δ5,Αδ7 με λίγο καλύτερα τά μαύρα) 11...εζ3 12.0-0,Πβ8 13.δ4,Ιζ6 14.δ5 με καλύτερα τά λευκά Γκίψσιλις-Τρόνγκοβ 1962.

Β. 7...Βδ5 8.γ4,Βδ6

και τώρα τά λευκά μπορούν να παύξουν:

α) 9.Βθ5+,η6 10.Βε5+,Β:ε5 11.Ι:ε5+,γ6 12.Αα4,Αη7 (12...Αε6 13. β3,Αη7 14.Αβ2,α6 15.β4,Ιθ6 16. 0-0,0-0 17.Αβ3,α5 18.β:α5 Π:α5 19.δ4,ε:δ3 20. Ι:δ3, Α:β2 21.Ι:β2 με έλαφρως καλύτερα τά λευκά Βελιμύροβιτς - Βασιουκόφ 1973) 13.δ4,ε:δ3 14.Αζ4, Αε6 15.0-0-0,0-0-0 Ισότης Βολκόκ - Όλιφερ 1962

β) 9.Ι:α7+,Αδ7 (9...γ6 10.Ι:γ8, Π:γ8 11.Αα4 με καλύτερα τά λευκά Βίνσεβ - Κρουτίνιχ 1953) 10.Α:δ7+,Β:δ7 11.Βθ5+ (11.Ιβ5,Ιζ6 12. 0-0,Αγ5 13.δ4,ε:δ3 14.Πε1+, Ρζ7 15.Αε3,Α:ε3 16.Π:ε3,Παδ8 17.Ββ3, Πθε8 18.Πδ1,γ5 19.Ιγ3,Πε3 20.ζ:ε3,Βε7 με Ισότητα) 11...Ρδ8 (11...η6 12.Βε5+,Ρζ7 13.Ιβ5,γ6 14. Βδ4',Βε7 15.Ιγ3,Ιζ6 16.0-0, Πδ8

17.Βε3 με καλύτερα τά λευκά) 12. Βα5+,Ρε8 13.0-0,Ιζ6 14.δ3,ε:δ3 15.Αε3 με έλαφρως καλύτερα τά λει δ.

8.Βε2,Ιζ6

'Εάν 8...Β:η2 τότε Βθ5+ και τά λευκά κερδίζουν.

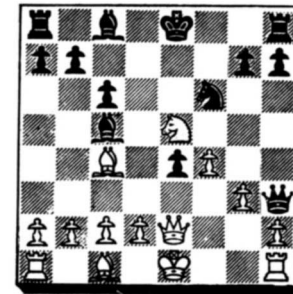
9.ζ4

'Εάν 9.Ι:α7+,Αδ7' 10.Α:δ7, Ι:δ7' 11.Β:ε4,Αε7 12.Ββ7,0-0 13. 0-0,Αδ6 με έλαφρως καλύτερα τά μαύρα.

9...Βθ4+

'Ο Μάρτις προτιμά τό 9...Β:ζ4 αλλά και τότε μετά άπό 10.Ι:α7', Ρδ8 11.Ι:γ8,Ρ:γ8 12.δ4,Βζ5 13. Αγ4,Αδ6 14.Πζ1,Βα5 15.Αδ2,Ββ6 16. 0-0-0 εζναι καλύτερα τά λευκά Γκοϋλκο-Μιασνέκοφ 1962.

10.η3,Βθ3 11.Ιε5+,γ6 12.Αγ4 Αγ5

13.β3:

'Η δυνατότερη κίνησης για τά λευκά. Καί δχι 13.γ3 διότι 13... Αζ5 14.δ4,ε:δ3 15.Ι:δ3+,Αε7 16. Ιζ2,Βη2 17.Βζ1,Βζ3 18.Βε2,Βη2 19. Βζ1 1/2 - 1/2 Μπρόουν - Κάβαλεχ 1973

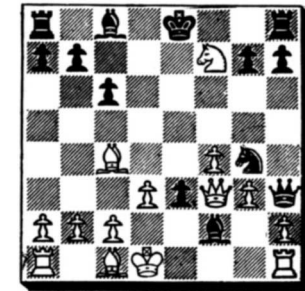
13...Ιη4 14.Ιζ7'

Πολύ καλή κίνηση,κρωτοπαύχθη - κε τό 1974 στην δλυμπιάδα της Νι- καίας άπό τόν 'Ιάκωνα Νέμπτου.

14...Αζ2+ 15.Ρδ1,ε3

'Εάν 15...Ιε3+ 16.Α:ε3,Αη4 17. Α:ζ2,Α:ε2 18.Ρ:ε2 και τά λευκά έ- χασαν τήν βασίλισσα πλην όμως έ- χουν σαφως καλύτερη θέση.

16.Βζ3

16.Ι:θθ?,Ιε5 17.Α:ε3,Αη4 18.Α:ζ2 Α:ε2 19.Ρ:ε2,Ι:γ4 20θ:γ4 και ό μαύρος εζναι ικανός για ίσοπαλία.

16...Ι:θ2

Στό παιγνύδι Νέμπτου - Μπόεϋ που άναφέραμε ή συνέχεια ήταν 16...Ιζ6 17.Ιδ6+ (17.ζ5'') Ρδ8 18. Ι:γ8,Π:γ8 19.Α:ε3 Α:ε3 20.Β:ε3, Πε8 21.Βζ3, και τά μαύρα μπορούν να κρατήσουν τήν ίσοπαλία. 'Εάν πάλι τά μαύρα παύξουν 16...Ιθ6 τότε τά λευκά έχουν δύο ίδέες:

Α) 17.Ιδ6+,Ρδ8'':

Βλέπε διάγραμμα άνω δεξιά

18.Ι:γ8,Πε8' 19.Ρε2' (19.Ιδ6?, ε2+ 20.Ρδ2,Βζ8' και τά μαύρα κερδίζουν) 19...Ιζ5 20.γ3,Π:γ8 21. 84,Α:η3, 22.Αβ2,Βθ4 με καλό παυ-

γυύδι για τὰ μαύρα

B) 17.Ι:θ6,η:θ6 18.Βε4+

18...Ρζ8 19.γ3,β5 καί εάν 20.Αβ3? Αζ5. 21.Ββ4+ Ρε8, καί τὰ μαύρα ἀπειλοῦν 22...Βη4+ 23.Ργ2, Βε2 + καί μάτ σέ λύγες.

17.Βε4+, Ρζ8 18.Α:ε3, Αη4+ 19. Ρδ2, Πε8 20.Ιε5, Β:η3

Τὰ μαύρα δέν ἔχουν τίποτα καλύτερο. Ἐάν 18...Β:η3 19.Α:ζ2 Β:ζ2 20.Πε1, Βζ3+ 22.Β:ζ3, Ι:ζ3 23. Ι:θ8 καί κερδίζουν κομμάτι.

21.Α:ζ2, Β:ζ2+ 22.Ργ3, η6 23. Π:θ2, Β:θ2 24.Βδ4

τὰ λευκά ἔχουν τελεῶς κερδισμένη θέση.

24...Ρε7 25.Ι:η4, Βε2 26.Ιε5, Πθ-ζ8 27.Βδ7+, Ρζ6 28.Ιη4+

Καί τὰ μαύρα ἐγκαταλείπουν.

συνέχεια ἀπό σελίδα 4

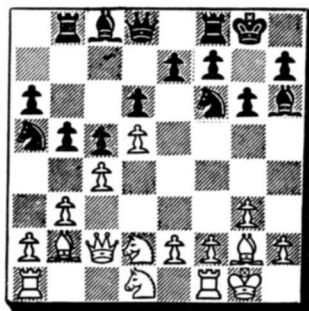
ΙΝΔΙΚΗ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

-Γιατί δέν ἔπαιξε ὁ Τσόν ὅπως ὁ Πόρτις;

-Τί θά ἔπαιξε ὁ Ἄντοριάν στήν περίπτωση πού ἡ παρτίδα θά συνεχιζόταν σάν τήν παρτίδα Πόρτις -Σάξ;

Μετά αὐτά τὰ ἐρωτηματικά, ἀσ-δοῦμε τήν παρτίδα τους:

13, Ιδ1 (ἀντί 13.ζ4)

13...β:γ4 14.Ι:γ4, Ι:γ4 15. β:γ4, Βα5 16.Αγ3, Βα3 17.ζ4, Αη7 18.ε4, Αδ7 19.Πζ3, Βα4 20 Β:α4, Α:α4 21.Ιζ2, Αγ2 22.ε5, Ιδ7 23.Πγ1, Αζ5 24.ε:δ6, ε:δ6 25.Α:η7, Ρ:η7 26.Πα3, Πβ6 27. Πβ3 (πίεση χρόνου), θ5 28.Αε4?, Π:β3 29.α:β3, Πβ8 30. Α:ζ5, η:ζ5 31.Πγ3, Ιζ6 ♣

Τελικά τὰ μαύρα στήν διακοπή κέρδισαν. Βγάζοντας συμπέρασμα, μπορούμε νά πούμε πώς τὰ λευκά ἔχουν τήν πρωτοβουλία μόνο στήν βαριάντα τῆς παρτίδας Πόρτις-Σάξ στίς ἄλλες θέσεις τὰ μαύρα ἰσοφαρίζουν.

(Συνέχεια για τὰ θεωρητικά νέα τοῦ Οὐγγρικοῦ πρωταθλήματος στό ἐπόμενο φύλλο).

43° ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ Ε.Σ.Σ.Δ.

ΕΡΕΒΑΝ—ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1975

Μέσα στόν περασμένο Δεκέμβρη ἔληξε τό 43ο πρωτάθλημα τῆς ΕΣΣΔ. Σ' αὐτό συμμετεῖχαν 8 γκρανμαίτρ κι ἀνάμεσα τους δύο τέως παγκόσμιοι πρωταθλητές, οἱ Τάλ καί Πετροσιάν. Κι ἐφέτος ὅπως καί πέρυσι, τό πρωτάθλημα ἦταν μιᾶ ἀναμέτρηση τῆς καλιᾶς καί τῆς νέας γενιᾶς. Ἀντιπρόσωποι τῆς καλιᾶς φρουρᾶς οἱ Πετροσιάν, Τάλ, Γκέλλερ, Πολουγκαέβσκυ, Μπρονστάϊν, Φούρμαν ἐνώ

οἱ "καινούργιοι" ἀντιπροσωπεύονται ἀπό τοὺς Βαγκανιάν, Γκοῦλκο, Ρομανόβιν, Μπαλάσοβ, Μπελιάβσκι κ.ἄ.

Ἀπό τὰ τελικά ἀποτελέσματα φαίνεται πόσο σκληρή ἦταν ἡ μάχη πού κέρδισε τελικά ὁ βετεράνος, τέως παγκόσμιος πρωταθλητής Τυγκράν Πετροσιάν. Παύροντας "κεφάλι" για πρώτη φορά στόν 13ο ὕψο ὑποσκέλισε στήν τελική κατάταξη τοὺς πολυπειροῦς ἢ ἐνθουσιώδεις ἀντιπάλους του.

Ἀπό τοὺς ἀγῶνες για τό Σοβιετικό πρωτάθλημα 1975 δύνουμε τίς πιό κάτω παρτίδες:

ΓΚΕΛΛΕΡ-ΠΕΤΡΟΣΙΑΝ

Γκαμπύ τῆς Βασίλισσας

1.Ιζ3, Ιζ6 2.γ4, ε6 3.Ιγ3, δ5 4.δ4, Αε7 5.Αη5, 0-0 6.ε3, θ6 7.Α:ζ6, Α:ζ6 8.Πγ1, γ6 9.Αδ3, Ιδ7 10.0-0, δ:γ4 11.Α:γ4, ε5 12.Ιε4, ε:δ4 13.Ι:ζ6+, Ι:ζ6 14.Β:δ4, Β:δ4 15.Ι:δ4, Πδ8 16.Πζδ1, Αδ7 17.ζ3, Ρζ8 18.Ρζ2, Ρε7 19.ε4, Ιε8 20.Ρε3 Ιγ7 21. Πδ2, η6 22.Πγδ1, Αε8 23.ζ4, γ5 24.Ιζ3, Π:δ2 25.Π:δ2, Πδ8 26.Π:δ8, Ρ:δ8 27.η4, Ρε7 28.θ4, β6 29.η5, θ:η5 30.θ:η5, Ιβ5 1/2 - 1/2

ΠΕΤΡΟΣΙΑΝ-ΝΤΟΡΟΣΚΕΒΙΤΣ

Ἰνδική τοῦ Βασιλέως

1.Ιζ3, Ιζ6 2.η3, η6 3.Αη2, Αη7 4.0-0, 0-0

Τ. Πετροσιάν

4ο ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ Ε.Σ.Σ.Α. ΕΡΕΒΑΝ 1975																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	Βαθ.
1. Πετροσιάν Τ.	*	1	1	0	½	½	½	½	1	½	½	½	1	½	1	1	10
2. Βαγκανιάν Ρ.	0	*	1	½	½	½	0	0	1	1	1	½	1	½	1	1	9 ½
3. Γκοθλο Μπ.	0	0	*	1	½	1	1	0	½	½	1	1	1	½	1	½	9 ½
4. Ρομαντσιάν Ο.	1	½	0	*	½	1	1	1	½	0	½	1	½	1	0	1	9 ½
5. Τάλ Μ.	½	½	½	½	*	½	½	½	1	0	1	½	½	1	1	1	9 ½
6. Μπαλσσοβ Γ.	½	½	0	0	½	*	0	1	½	1	½	1	1	1	½	8 ½	
7. Γκέλλερ Ε.	½	1	0	0	½	1	*	½	½	½	½	1	½	1	½	8 ½	
8. Πολου, μαέβσκι Α.	½	1	1	0	½	0	½	*	1	½	0	½	½	1	1	8 ½	
9. Μπελιόβσκι Α.	0	0	½	½	0	½	0	½	0	*	0	½	1	1	1	7 ½	
10. Μπροστάν Ντ.	½	0	½	1	1	0	½	½	1	*	½	½	0	0	½	1	7 ½
11. Ντβορέτσκι Μ.	½	0	0	½	0	½	½	1	½	½	*	½	0	½	½	1	6 ½
12. Άλμπουρτ Α.	½	½	0	0	½	½	0	½	0	½	½	*	1	½	½	½	6 ½
13. Ντόρμαν Ι.	0	0	0	½	½	0	½	½	0	1	1	0	*	1	0	½	5 ½
14. Φούρμαν Σ.	½	½	½	½	0	0	0	0	0	½	½	0	*	½	0	½	5 ½
15. Ντορόσκιεβιτς Β.	0	0	0	1	0	0	½	0	0	½	½	½	1	½	*	0	4 ½
16. Κλόβαν, Γ.	0	0	½	0	0	½	½	0	0	0	½	½	0	1	*	4	

5.δ4,δ6 6.α4,α5 7.β3,γ6 8. Αβ2, Βγ7 9.Ιβ2,Πε8 10.ε4,Ια6 11.θ3, ε5 12.Πε1,Ιδ7 13.Ιγ4,Ιβ4 14.γ3, Ια6 15.Βδ2,Αζ8 16.Πε2,Ια8 17. Βγ2,Ιβ6 18.Ιε3,Ια6 19.Παε1,ζ6 20. Ββ1,Αε6 21.γ4,Ιδ7 22.θ4,Ιβ4 23. Ιθ2,Αζ7 24.Πγ1,Ββ8 25.θ5,Αη7 26. Αθ3,Ιζ8 27.θ:η6,θ:η6 28.δ5,Πε7 29.Αα3,Βα7 30.Πδ1,Πδ8 31.Πεδ2, Βγ5 32.Ιγ2,Αθ6 33.Πδ3,γ:δ5 34.Α: β4,α:β4 35.Π:δ5,Α:δ5 36.Π:δ5,Βγ7 37.Ι:β4,Ιε6 38.Ιη4,Αη5 39.Πδ1,Πεε8 40.Ιδ5,Βζ7 41.Ιδ:ζ6+,Ρη7 42.Ι:ε8 1-0

ΓΚΟΥΛΚΟ-ΓΚΕΛΛΕΡ

"Αμυνα Γκρύνφελντ

1.δ4,δ5 2.Ιζ3,Ιζ6 3.ε3,η6 4.γ4, Αη7 5.γ:δ5,Ι:δ5 6.Αε2,γ5 7.ε4, Ιβ6 8.δ5,0-0 9.α4,ζ5 10.Ιβδ2,ζ:ε4 11.Ι:ε4,Ι:δ5 12.0-0,θ6 13.Αγ4,ε6 14.α5,Ια6 15.α:β6,α:β6 16.Ιεη5, Ιδγ7 17.Βε2,Βε8 18.Πε1,β5 19.Αδ3, Αβ7 20.Ιε5,Πδ8 21.Αβ1,Πδ4 22.

Ιεζ3,Πδ7 23.Ιε5,Πδ4 24.Πα3, Ιδ5 25.Ιεζ3,Ιζ4 26.Α:ζ4,Πδ:ζ4 27. Ι:ε6,Πβ4 28.Βδ1,Α:ζ3 29.η:ζ3, Βγ6 30.Ι:ζ8,Α:ζ8 31.Αε4,Βζ6 32. Βδ5+,Ρθ8 33.Π:α6 1-0 (από χρόνο)

ΝΤΟΡΟΣΚΕΒΙΤΣ-ΓΚΟΥΛΚΟ

"Αμυνα Γκρύνφελντ

1.δ4,Ιζ6 2.γ4,η6 3.Ιγ3,δ5 4.Ιζ3, Αη7 5.Βα4+,Αδ7 6.Ββ3,δ:γ4 7.Β: γ4,Αγ6 8.Ιε5,0-0 9. Αη5,Αδ5 10.Βδ3,Ιγ6 11.ε3,Ιβ4 12. Βδ2,γ5 13.δ:γ5,Α:α2 14.Ιδ3,Ιδ3+ 15.Β:δ3,Αε6 16.Ββ5,α6 17.Ββ4,α5 18.Βα3,Ιδ5 19.Ι:δ5,Β:δ5 20.Α:ε7, Πζδ8 21.Α:δ8,Π:δ8 22.Β:α5, Α:β2 23.Αγ4,Β:γ4 24.Β:δ8+,Ρη7 25.Πβ1, Αγ3+ 26.Ρδ1,Βα4+ 27.Ργ1,Αζ5 0-1

ΦΟΥΡΜΑΝ-ΓΚΕΛΛΕΡ

Γκαμπύ της Βασίλισσας

1.γ4,ε6 2.Ιγ3,δ5 3.δ4,Αε7 4.γ: δ5,ε:δ5 5.Αζ4,γ6 6.ε3,Αζ5 7.η4, Αε6 8.θ4,Ιδ7 9.θ5,Ββ6 10.Πβ1,

ΒΑΓΚΑΝΙΑΝ-ΝΤΟΡΦΜΑΝ

Καταλανική

Ιηζ6 11.ζ3,θ6 12.Αδ3,0-0 13.Ιηε2 γ5 14.Ρζ1,Πζε8 15.Ρη2,Παγ8 16.Βε1, Ιθ7 17.Βζ2,γ:δ4 18.ε:δ4,Αδ6 19. Πθε1,Ιη5 20.Πβδ1,Ιζ6 21.Α:δ6,Β:δ6 22.Ιη3,Ι:ζ3 23.Β:ζ3,Α:η4 24.Βζ1, Α:δ1 25.Π:ε8+,Π:ε8 26.Ι:δ1,Ββ4 27.Βζ4,Βε1 ; 28.Ιζ2,Βε3 29.Β:ε3,Π:ε3 30.Αε2,Ρζ8 31.Ιδ1, Πε6 32.Ρζ2,Ιε4+ 33.Ι:ε4,Πε4 34. Ιγ3,Π:δ4 35.Ρε3,Πβ4 36.Ι:δ5,Π:β2 37.Αγ4,β5 38.Αβ3,α5 39.Ιζ4,α4 40. Αδ5,β4 41.Ιδ3,Πθ2 42.Ι:β4,Π:θ5 0-1

ΠΕΤΡΟΣΙΑΝ-ΜΠΕΛΙΑΒΕΚΙ

Σικελική άμυνα

1.γ4,γ5 2.Ιζ3,η6 3.ε4,Ιγ6 4.δ4, γ:δ4 5.Ι:δ4,Ιζ6 6.Ιγ3,Ι:δ4 7.Β: δ4,δ6 8.Αη5,Αη7 9.Βδ2,0-0 10.Αδ3, α6 11.0-0,Αδ7 12.Πζε1,Αγ6 13.Παγ1, ε6 14.β4,β6 15.Πεδ1,Βε7 16.Βζ4, Πζδ8 17.α3,Παγ8 18.Βθ4,α5 19.θ3, Πγ7 20.ζ4,θ6 21.Α:θ6,Α:θ6 22.Β: θ6,α:β4 23.α:β4,Ιθ5 24.Αε2,Ιζ6 25.Αδ3,Ιθ5 26.ζ5,Βζ6 27.Ιε2,Βε5 28.ζ:η6,ζ:η6 29.Βε3,Πβ8 30.γ5,β: γ5 31.β:γ5,Πδ8 32.γ:δ6,Π:δ6 33. Πγ5,Πδ5 34.Πγ3,Πδδ7 35. Πδγ1,Αβ7 36.Π:γ7,Π:γ7 37.Π:γ7,Β:γ7 38.ε5, Ρη7 39.Βη5,Βζ7 40.η4,Βζ3 41.Β: η6+,Ρζ8 42.η:θ5 1-0

ΜΠΕΛΙΑΒΕΚΙ-ΤΑΛ

Σικελική άμυνα

1.ε4,γ5 2.Ιζ3,δ6 3.δ4,γ:δ4 4.Ι: δ4,Ιζ6 5.Ιγ3,α6 6.Αε2,ε5 7.Ιβ3, Αε7 8.0-0,0-0 9.α4,Αε6 10.ζ4, ε:ζ4 11.Α:ζ4,Ιγ6 12.Ρθ1,Πγ8 13. Ιδ4,Ιε5 14.Αη3,η6 15.Βδ2,Ββ6 16. Παβ1,Ββ4 17.Αζ4,Ιγ4 18.Α:γ4,Π:γ4 19.Ι:ε6,ζ:ε6 20.Αθ6,Πζ7 21.Βζ4, Πγ8 22.Βθ4,Βγ4 23.Βθ3,Ι:ε4 24.Π: ζ7,Ρ:ζ7 25.Βζ3+,Ιζ6 26.Αη5, Πγ5 27.θ4,Πζ5 28.Β:β7,δ5 29.Βα7,θ6 30.Α:ζ6,Ρ:ζ6 31.η3,Αγ5 32.Βγ7,Πζ4 33.Ρη2,Π:β1 34.Ι:β1,Βε2+ 0-1

1.Ιζ3,δ5 2.δ4,γ6 3.γ4,Ιζ6 4.Ιγ3, ε6 5.Βδ3,Ιβδ7 6.η3,β6 7.Αη2,Αβ7 8.0-0,Αε7 9.Πδ1,0-0 10.ε4,γ4 11. Β:γ4,ε5 12.Βε2,Πε8 13. δ:γ5,Α:γ5 14.Αη5,Ββ8 15.Ιδ4,Βε5 16.Αζ4,Βθ5 17.Β:θ5,Ι:θ5 18.Ι:ε6,ζ:ε6 19.Π: δ7,Ι:ζ4 20.η:ζ4,Αγ6 21.Πγ7,Πεγ 8 22.Π:γ6,Π:γ6 23.ε5,Παγ8 24.Α:γ6, Π:γ6 25.Πδ1,Πγ7 26.Ιβ5,Πγ8 27. Πδ7,Πε8 28.Ιγ7,Π:ζ4 29.Π:η7+,Ρ:η7 30.Ι:ε6+,Ρη6 31.Ι:ζ4+,Ρζ5 32.Ιδ3, Αε7 33.Ρζ1,Ρε4 34.Ρε2,Αζ8 35.α3, θ5 36.ζ3+,Ρδ4 37.Ιζ4 1-0

ΠΟΛΟΥΓΚΑΒΕΣΚΥ-ΓΚΟΥΛΚΟ

Άγγλική

1.γ4,Ιζ6 2.Ιγ3,ε6 3.Ιζ3,β6 4.ε4, Αβ7 5.Αδ3,δ5 6.γ:δ5,ε:δ5 7.ε5, Ιζδ7 8.Αγ2,δ4 9.Αε4,Α:ε4 10.Ι:ε4, Ιγ5 11.Ι:γ5,Α:γ5 12.0-0,0-0 13. δ3,Βδ5 14.Πε1,Ιγ6 15.Πε4,Πζε8 16. Βε2,Πε6 17.Αζ4,θ6 18.α3,Αζ8 19. θ4,Παε8 20.Πε1,η6 21.Βδ2,θ5 22. Αη5,Αη7 23.Αζ6,Α:ζ6 24.ε:ζ6, Βζ5 25.Ιη5,Π:ε4 26.Ι:ε4,Ιδ8 27.Βθ6, Ιε6 28.Ιδ6 1-0

ΡΟΜΑΝΙΣΙΝ-ΓΚΕΛΛΕΡ

Ισπανική

1.ε4,ε5 2.Ιζ3,Ιγ6 3.Αβ5,α6 4.Αα4, Ιζ6 5.0-0,Αε7 6.Πε1,β5 7.Αβ3,0-0 8.δ4,δ6 9.γ3,Αη4 10.δ5,Ια5 11. Αγ2,γ6 12.θ3,Α:ζ3 13.Β:ζ3,γ:δ5 14.ε:δ5,Ιγ4 15.Ιδ2,Ιβ6 16.Ιζ1,Ιβ: δ5 17.Ιη3,Ιγ7 18.α4,β:α4 19.Α:α4, Πβ8 20.β4,Ιζε8 21.Αε3,Ιθ5 22.Αγ2, Πγ8 23.Π:α6,Π:γ3 24.Πα8,Βγ7 25. Βδ5,Ιζ6 26.Π:ζ8+,Α:ζ8 27.Α:θ7+, Ρ:θ7 28.Β:β5,Ρη8 29.Πα1,δ5 30. Πα7,Βγ4 31.Ββ8,δ4 32.Αη5,Ιθ7 33. Αε7,δ3 34.Α:ζ8,Ι:ζ8 35.Πα8,δ2 36.Β:ζ8+,Ρθ7 37.Βζ8+,Ρη6 38.Βθ5+, Ρζ6 39.Βζ5+ 1-0

παγκόσμιο πρωτάθλημα γυναικῶν 1975

Επιμέλεια Ι. ΣΙΣΚΟΣ ΥΜ

Ἡ χρονιά τῆς γυναίκας τέλει-
ωσε μέ τό μάτς, ποῦφερε ἀντιμέ-
τωπες τήν πρωταθλήτρια κόσμου Νό-
να Γκαπριντασβίλι καί τήν διεκ-
δικήτρια Νάνα Ἀλεξάνδρια. Τό
πρῶτο μέρος τοῦ μάτς, ποῦ θά πε-
ριελάμβανε 16 παρτίδες, ἄρχισε
στίς 20 Ὀκτωβρίου στή λουτρά τῆς
Πιτσούντα στή Μαύρη θάλασσα καί
τό δεύτερο στήν Τιφλίδα, πρωτεύ-
ουσα τῆς σοβιετικῆς Γεωργίας.

Τό μάτς γιά τόν παγκόσμιο γυ-
ναικεῖο τίτλο καθιερώθηκε πύ
πρόσφατα ἀπ'τό ἀντίστοιχο γιά τόν
ἀνδρικό. Τό 1927 στή Λονδύνο, ταυ-
τόχρονα μέ τήν πρώτη ἀνδρική Ὀ-
λυμπιάδα, ἔγινε μέ τή μορφή ἑνός
τουρνουά τό πρῶτο ἡμιεπίσημο γυ-
ναικεῖο πρωτάθλημα κόσμου κερδι-
σμένο ἀπ'τήν Βέρα Μένσικ (1906 -
1944), μιά μεγάλη πρωταθλήτρια
πού δέσποσε σ'ὄλη τήν περίοδο με-
ταξύ τῶν δύο πολέμων καί ἔπαιξε
μέ ἐπιτυχία σέ πολυάριθμα διεθνή
ἀνδρικά τουρνουά. Ἡ Βέρα Μένσικ
ὑπερασπίστηκε τόν τίτλο της, πάν-
τα σέ τουρνουά, στή Ἀμβούργο τό
1930, στή Πράγα τό 1931 (100%),
στίς Φολκεστάουν τό 1933 (100%),
στίς Βαρσοβία τό 1935 (100%), στή
Στοκχόλμη τό 1937 καί στή Μπουέ-
νος Ἀῦρες τό 1939. Τό πρῶτο πραγ-
ματικό μάτς γιά τό γυναικεῖο τίτ-
λο, ὀργανωμένο κάτω ἀπ'τήν προ-
στασία τῆς F.I.D.E. ἔγινε τό 1934
στίς Ρότερνταμ μεταξύ τῆς Βέρας
Μένσικ (γεννημένη στή Μόσχα ἀπό
πατέρα τσέχο καί μητέρα ἀγγλίδα
καί ἐγκατεστημένη στήν Ἀγγλία
ἀπ'τό 1921) καί τῆς γερμανίδας
Σόνια Γκράφ πού κι'αὐτή ἔπαιξε,
ὄχι χωρῆς ἐπιτυχία σέ ἀνδρικά
τουρνουά.

Ἡ Γκράφ κέρδισε τήν πρώτη παρ-
τίδα, ἀλλά ἔχασε τίς τρεῖς τελευ-
ταῖες κι'ἔτσι ἡ Μένσικ διατήρησε
τόν τίτλο της.

Οἱ ἴδιες ἀντίπαλοι ξανασυνα-
ντήθηκαν στή Σέμερινγκ τό 1937
γιά ἕνα μάτς πύ σπουδαῖο (σέ 16
παρτίδες) καί ἡ Βέρα Μένσικ τιμώ-
ρησε γιά μιά ἀκόμα φορά τήν ἀντα-
γωνίστριά της Γκράφ μέ τό αὐστη-
ρό σκόρ τῶν 11,5-4,5 (+9=5-2).
Ἡ Βέρα Μένσικ ἔχασε τή ζωή της
κατά τή διάρκεια ἑνός βομβαρδισμοῦ
στίς Λονδύνο.

Τό πρῶτο μεταπολεμικό γυναι-
κεῖο πρωτάθλημα κόσμου ἔγινε στή
Μόσχα 1949 - 50.

Φτιαγμένο μέ τή φόρμα ἑνός
τουρνουά ἐπικύρωσε τή νίκη τῆς
σοβιετικῆς Λουντιμίλλα Ρουντένκο
(ἡ γαλλίδα Σωντέ ντέ Σιλάν ἰσο-
βάθμησε στήν 5η θέση). Ὁ τίτλος
δέν ἔννοοῦσε ν'ἀφήση πιά τή Σοβι-
ετική Ἐνωση. Τό 1953 στή Λένιν-
κραντ, ἡ Ἐλίζαμπεθ Μπύκοβα πήρε
τόν τίτλο ἀπ'τή Ρουντένκο μέ τήν
ἐκβαση ἑνός νικηφόρου μάτς μέ 8-6
(+7 = 2-5). Στή Μόσχα τό 1956 ὁ
τίτλος "βγήκε στή χορδή" σ'ἕνα τρι-
γωνικό μάτς μέ ἀντίπαλες τήν κά-
τοχο Μπύκοβα, τήν συμπρωταθλήτρια
Ρουντένκο καί τήν ὑποψήφια Ὀλγα
Ρουμπτσόβα, πού τελικά νίκησε.

Τό 1958 στή Μόσχα ἡ Μπύκοβα
ἔπαιρνε τή ρεβάνς νικῶντας τήν
Ρουμπτσόβα μέ 8,5-5,5 (+7 = 3-4).

Τό ἐπόμενο μάτς ἔγινε κι' αὐ-
τό στή σοβιετική πρωτεύουσα στή
1960, ὅπου ἡ πρωταθλήτρια Μπύκοβα
διατήρησε τόν τίτλο της κερδίζον-

τας τήν ἀντίζηλό της Κίρα Ζορ-
κίνα μέ 8,5 - 4,5 (+6 = 5 - 2).

Μιά μεταβατική περίοδος πέ-
ρασε καί τό σκάκι θά εὑρίσκει πιά
μιά ἀξία διάδοχο τῆς Βέρας Μέν-
σικ.

Τό 1961 μιά νεαρή Γεωργιανή
πρωταθλήτρια (γεννημένη στή 1941)
ἡ Νόνα Γκαπριντασβίλι, κέρδισε μέ
ἀνεση τό τουρνουά τῶν ὑποψηφίων,
πού ὀργανώθηκε στή Βρονιάσκα Μπά-
νια τῆς Γιουγκοσλαβίας.

N. GAPRINDASHVILI

Τό νέο ἀστέρι τοῦ γυναικεῖου
σκακιού ἄρχισε νά λάμπη μὴ ἔχον-
τας ποτέ πλησιάζει τό ἐπίπεδο ἑ-
νός ἀρσενικοῦ γκράντμαίτρ. Τό 1962
ἔπαιρνε στή Μόσχα τόν τίτλο ἀπ'
τήν Μπύκοβα μέ 9-2 (+7 = 4-0).
Διατήρησε τόν τίτλο της νικῶντας
τήν διεκδικήτρια Ἄλλα Κούσουρ,
πού ἐπιχεύρησε νά τήν καταβάλῃ
τρεῖς φορές.

Στή Ρύγα τό 1965: 8,5 - 4,5
(+7 = 3-3), στή Τιφλίδα καί
Μόσχα τό 1969: 8,5 - 4,5 (+6 =
5-2) καί στή Ρύγα τό 1972 : 8,5-
7,5 (+5 = 7-4)

Στίς ἀρχές τοῦ 1975, ἡ Νάνα

Ἀλεξάντρια μέ τήν ἐκβαση τοῦ τε-
λικοῦ μάτς τῶν ὑποψηφίων νίκησε
τήν Ἰρλίνα Λεβέτινα καί δέν ἔμε-
νε παρά νά συναντηθῇ μέ τήν κά-
τοχο τοῦ παγκόσμιου τίτλου.

Ἀπ'τήν ἀρχή κίβλας τοῦ μάτς
αὐτοῦ φάνηκε καθαρά ὅτι κι' αὐτή
ἀκόμα τή φορά, ἡ ἀήττητη πρωταθ-
λήτρια θά τόν διατηροῦσε καί μά-
λιστα μέ περισσότερη εὐκολία ἀπ'
ἐκεῖνη μέ τήν Κούσουρ, πού δέν
παρουσιάστηκε γιά τέταρτη φορά,
μέ τή δικαιολογία τῆς μετανάστευ-
σῆς της στή Ἰσραήλ.

Τελικά ἡ κάτοχος τοῦ τίτλου
Νόνα Γκαπριντασβίλι συνέτριψε τήν
συμπατριώτισσά της Ἀλεξάντρια μέ
8,5 - 3,5 (1-0,0-1,1-0,1-0, 0,5-
0,5,1-0,1-0,0-1,1-0,0-1,1-0 καί
1-0). Ἀπ'τά ἀναλυτικά ἀποτελέ-
σματα θά παρατηροῦσε κανεῖς, πῶς
τό πεῖσμα δέν λείπει καθόλου ἀπ'
τό γυναικεῖο σκάκι.

Ἡ παγκόσμια πρωταθλήτρια πῆ-
ρε τελευταῖα τόν τίτλο τῆς Ἑκράντ
μαίτρ τοῦ σκακιού τῆς Ρωσίας. Αὐ-
τή ἡ διάκριση ἦταν τό ἐπακόλουθο
μιάς ἀπόφασης τῆς ἀθλητικῆς ἐπι-
τροπῆς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου
τῆς Ρωσίας νά ἀπονέμῃ τίτλο στίς
ἀθλήτριες πού ἔχουν ἤδη κερδίσει
ἕνα παγκόσμιο πρωτάθλημα. Τό τα-
λέντο τοῦ φαινόμενου Γκαπριντα-

σβίλι θα διακρίνουμε σε δύο παρτίδες απ'τόν πρόσφατο αγώνα της με την 'Αλεξάντρια σχολιασμένες απ'τόν Γάλλο μαίτρ και θεωρητικό Σουβαν Ζινσέρ.

1η Παρτίδα
N.Γκαριντασβίλι - N. 'Αλεξάντρια
Γαλλική "Αμυνα

1.ε4,ε6 2.δ4,δ5 3.Ιγ3,Ιζ6 4.ε5.

'Η παλιά συνέχεια του Στάτ-νιτς που δεν χρησιμοποιείται καθόλου σήμερα.

4....,Ιζδ7 5.ζ4,γ5 6.Ιζ3

Στη βαριάντα αυτή παίζόταν παλιά 6.δ:γ5,Ιγ6, 7.α3, Α:γ5, 8. Βη4,0-0, 9.Ιζ3,Ιδ4, 10.Αδ3,ζ5,11. Βθ3,α6, 12.Αδ2,β5 με καλό παιγνίδι για τα μαύρα.

6....,Ιγ6 7.Αε3,γ:δ4

Μετά από 7....,Ββ6,8.Ια4,Βα5+, 9.γ3,γ:δ4, 10.β4, Ι:β4, 11.γ:β4, Α:β4+, 12.Αδ2,Α:δ2+. 13.Ι:δ2,β6, 14.Πβ1,Αα6, 15.Ββ3,Πγ8 ή θεωρούμε δίνει ισοτιμία για τα μαύρα:3 πιόνια και θέση ενεργητική για τό κομμάτι, άλλ'από μια αντικειμενική σκοπιά ή υπόθεση είναι ριψοκίνδυνη.

8.Ι:δ4,Ιγ5

Τά μαύρα προσπαθούν να επιτεθούν στην πτέρυγα της ντάμας. 'Η κανονική συνέχεια είναι ή 8...., Αγ5 στην όποια τα λευκά ανταπούν άμέσως 9.Βδ2. 'Αξιοσημεϊωτη είναι ή συνέχεια 8....,Ι:δ4, 9.Α:δ4, Ιβ8 και Ιγ6.

9.Βδ2,α6 10.0-0-0

Χωρίς κανένα φόβο άντεπείσεως, μετ' και ή θέση του λευκού βασιλιά είναι άσφαλής.

10....,Βα5 11.Ρβ1,Αδ7 12.Αε2, Πγ8 13.Αζ3,Ια4

'Η ιδέα της όγδοης κίνησης των μαύρων.

14.Ι:α4,Β:α4 15.γ3,Αε7 16. Ιβ3,Ιδ8

Για να μη σε ενεργεια ό κακός άξιωματικός, άλλά αυτή ή μανούβρα χάνει χρόνο και επιτρέπει στα λευκά να τελειώσουν τις προετοιμασίες για την έπείθεση. Τό 16....,Ια5 φαίνεται πιό σωστό (16...., β5, 17.Ιγ5.) και μετά από 17.Ι:α5, Β:α5 ακολουθετ' β5.

17.Βζ2,Αβ5 18.Ιδ4,Ιγ6

19.ζ5!

'Η λευκή πρωτοβουλία πήρε τώρα χαρκατήρα άσυγκράτητο.

19....,Ι:δ4

Μετά από 19....,Ι:ε5, 20.ζ:ε6 ή έπείθεση των λευκών είναι άσταμάτητη.

20. Α:δ4,α5 21.ζ6

Πολύ πιό ίσχυρό απ'τό πάρομο στο ε6.

21....,η:ζ6 22.ε:ζ6,Αδ6 23. Πθ1,Αγ4

Τά μαύρα τά παίζουν όλα για όλα, άλλως θα ήταν εύχαρηστημένα με 23....,Αγ6 εάν τό 24.Αθ5!

δε τά τροφοδοτούσε με ένα σωρό φορτικά προβλήματα, π.χ. 24...., Αδ7, 25.Βζ3! άπειλώντας 26.Β:δ5 καθώς και 26.Α:ζ7+. Ρ:ζ7,27.Βθ5+ με έπείθεση που κερδίζει.

24.β3,Ββ5

'Ανεπαρκές βέβαια θα ήταν να δώση τό κομμάτι για δύο πιόνια με Α:β3.

25.Ργ2!

Μια πολύ ίσχυρή κίνηση που ξεκαθαρίζει την κατάσταση

25....,Αα3 26.β:γ4,Π:γ4

'Η 26...., Ββ2+, 27.Ρδ3,δ:γ4+, 28. Ρε3,Ββ5, 29.Βη3 κλπ.

27.Πβ1,Βα4+ 28.Πβ3,Ρδ7

Μέ σκοπό 29.Α:δ5 και τοποθέτηση του Πθ8 στο παιγνίδι.

29.Ρβ1,Πθγ8 30.Αε2,β5 31. Βζ3!,β4 32.Α:γ4,δ:γ4 33.Αε5! και τά μαύρα έγκαταλείπουν. 'Η άπειλή 34.Ββ7+ βάζει τέρμα σε κάθε συζήτηση.

Στήν τέταρτη παρτίδα, ή δεκδικήτρια πήρε ένα σπουδαίο άβαντάζ, άλλά τό άφησε να έκπνεύση σ'ένα αρκετά περίπλοκο μέσο παρτίδας, όπου ή πρωταθλήτρια πέρασε ενεργητικά στην άντεπείθεση.

'Ο καλός παίχτης φαίνεται και στις χαμένες θέσεις.

N. 'Αλεξάντρια - N.Γκαριντασβίλι

Σκανδιναυϊκή άμυνα

1.ε4,δ5 2.ε:δ5,Ιζ6

'Ο παλιός τρόπος παιγνιδιού αυτής της άμυνας 2....,Β:δ5 3. Ιγ3,Βα5 έγκαταλείφθηκε. 'Η μανούβρα της μαύρης ντάμας δε φαίνεται πιό πρόσφορη.

3.Αβ5+,Αδ7 4.Αγ4,Αη4 5.ζ3, Αγ8

Στήν 6η παρτίδα ή πρωταθλήτρια προτίμησε τό 5....,Αζ5 και μετ' από 6.η4 πάλι 6....,Αγ8.

6.Ιγ3,Ιβδ7 7.δ4

'Η προσπάθεια να διατηρηθί τό πιόνι με 7.Βε2,Ιβ6 8.Βδ3 είναι άμφόβολη, γιατί τό λευκό κομμάτι άλληλοεμποδίζονται. 'Εν πάσει περιπτώσει ή συνέχεια 7.Ιε4, Ιβ6, 8.Ι:ε6+, η:ε6 δίνει μια μικρή ύπεροχή στα λευκά.

7....,Ιβ6 8.Αβ3,Ιβ:δ5 9.Ι:δ5,Ι:δ5 10.γ4,Ιζ6 11.Αε3, γ6 12.Βδ2,η6

Μετά από 12....,ε6 και Αε7 ή θέση των μαύρων θάναι πολύ παθητική.

13.Ιε2,Αη7 14.0-0,0-0 15. Παδ1,β5!?

Μια κάπως έπικίνδυνη προσπάθεια άντιπαιχνιδιού γιατί τό λευκά άξάνουν την κεντρική τους έπιρροή.

16.γ:β5,γ:β5 17.δ5!,α5 18. α3,Αα6 19.Πζε1,Βδ7 20.Ρθ1, α4 21.Αα2,Πζγ8 22.Αδ4,β4!?

Πρύν απ'όλα έπείθεση!

23.α:β4,Αγ4 24.Α:γ4,Π:γ4 25.Αγ5,Βζ5 26.Ιγ3

Τό 26.Ιη3 ήταν πιό δυνατό.

26....,Ιδ7 27.Α:ε7?

Τά λευκά θα διατηρούσαν την πρωτοβουλία με 27.Βε2!

27....,α3!

'Αλλαγή ντεκδρ!

28.Πε4,Π:ε4, 29.ζ:ε4,Βε5!, 30.Βη5

φορσέ

30....,α:β2,31.Β:ε5, Α:ε5, 32.Ιβ1,ζ6, 33.β5,Πβ8, 34. Ια3,Πγ8, 35.Αβ4.

συνεχίζεται στή σελίδα 22

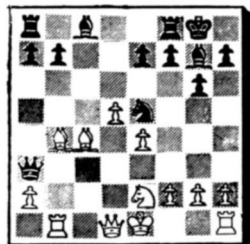
MAT!

Συνδυασμοί που κάνουν MAT

Συνδυασμοί που τό αποφεύγουν

1 Τά μαύρα κερδίζουν

2 Τά μαύρα κερδίζουν

3 Τά λευκά κερδίζουν

4 Τά λευκά κερδίζουν

5 Τά μαύρα κερδίζουν

6 Τά μαύρα κερδίζουν

7 Τά λευκά κερδίζουν

8 Τά λευκά κερδίζουν

9 Τά μαύρα κερδίζουν

Οι λύσεις στη σελίδα 25

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΚΑΚΙΣΤΕΣ

Βασιλι Σμυσλώβ

Α.Λίλιενταλ

Μετάφραση Ι.ΙΩΡΔΑΝΩΦ

Τό σκάκι είναι πραγματικά κεφαλαιώδες παιχνίδι. Πόσες λεπτές προφυλακτικές κινήσεις, τό έγγραπτα καί προσήλωσι στή χάραξη τοῦ γενικοῦ στρατηγικοῦ σχεδίου. Ἡ προοπτική, τό εὐχάριστο τέλος.

Ὁ δρόμος τοῦ Σμυσλωφ ἄρχισε μπροστά στά μάτια μου. Ἡ πρώτη μας συνάντησι ἦταν στό πρωτάθλημα Μόσχας τό 1938.

Τόν 17χρονο κοκκινομάλλη νεαρό (γεννήθηκε στίς 24 Μαρτίου 1921) συνώδευε ὁ πατέρας του, προπονητής καί φανατικώτερος ὁπαδός του. Σήμερα, 35 χρόνια μετά, ἀναγνωρίζω ὅτι δέν περιμένα τέτοιο μάθημα στρατηγικῆς ἀπό τόν ἀγνωστο σέ μένα σκακιστή, πού δέν εἶχε κᾶν τόν τίτλο τοῦ μαίτρ. Σκέπτομαι ὅτι σοβαρό ψυχολογικό ρόλο στή νίκη του θά ἔπαιξε ὁ σκεπτικισμός του γιά τήν γαλλική ἀμυνα.

14.Αη5, Ιθ6 15.Α:ε7, Β:ε7 16. Παγ1, Ιζ5 17.Βζ4, Ρζ8 19.Πγ7, Πθγ8.

19... Παβ8 20.Βη5±

20.Π:β7, Πγβ8 21.Π:β8, Π:β8 22.β3, Πγ8 23.Ιεδ4, Βα3 24. Ι:ζ5, ε:ζ5 25.Βη5, Αε6.

25... Β:α2 26.Βζ6+, Ρη8 27.Ιη5, Πζ8 28.ε6±

26.Βζ6+, Ρη8 27.Ιη5, Πε8 28. Ι:ε6', Π:ε6 29.Βδ8+, Ρη7 30. Β:δ5, Β:α2 31.θ3, Ββ2

31... Πβ6 32.Βδ4, Ρη8 33.Πα1, Β:β3 34.Π:α7 ±

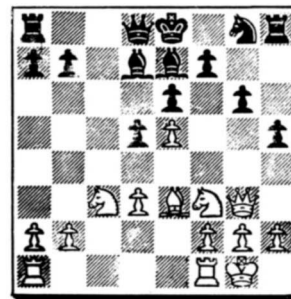
32.δ4, Πβ6 33.Βδ7, α5 34.Βα7?

34.Βδ8', Π:β3 (34... Β:β3 35.δ5, 34... Πε6 35.ζ4) 35.Βζ6+, Ρη8 36.ε6 ±

34... Β:β3?

34... Π:β3' 35.ε6, Πθ7'

35.Β:α5, ζ4 36.Βδ2, ζ3 37.δ5, ζ:η2 38.Ρ:η2, Βγ4 39.δ6', Πβ7

39...Be4+ 40.ζ3,B:e5 41. δ7, Πβ2 42.δ8B

40.Πδ1,Πδ7 41.Bδ5,Βζ4 42. Βδ4,Βη5+ 43.Ρθ2,Ρθ7 44.Βε4, Ρη7 45.Πδ4!,Πα7

45...Ρθ7 46.Βζ4,Βδ8 47. θ4, Ρη7. 48.Πδ3,Ρθ7 49.Βζ6,Ββ6 50.Πγ3±

46.Βζ4,Β:ζ4+

46...Βδ8 47.Βζ6+

47.Π:ζ4,η5 48.Πζ5,Ρη6 49. Πζ6,Ρη7 50.θ4,η:θ4 51. Ρθ3, Πα4 52.δ7,Πα8 53. Πδ6, Πδ8. 54.ζ4,Ρζ8 55.ζ5,Ρε7 56. ζ6+ τά μαύρα έγκαταλείπουν.

Μέ κατάπληξε τό τεχνικό παι-
χνόδι του στό φινάλε, ή άντικει-
μενικότητά του κι ή αυτοκριτική
στην ανάλυση μετά τό τέλος τής
παρτίδας.

Στήν διάρκεια του πολέμου οί
Ρώσοι σκακιστές συνέχισαν τήν
άδιάκοπη έξάσκησή τους. Έπι-
φαλλής ήταν ό Μποτβίνικ. Άκολου-
θούσε ή γενιά τών 20 χρόνων Μπο-
λεσλάβσκι, Σμύσλωφ, Μπονστάϊν.
Δέν είναι τυχαίο ότι μεταπολε-
μικά οί Ρώσοι σκακιστές νίκησαν
τύς ΗΠΑ στό περίφημο ραδιομάτς.

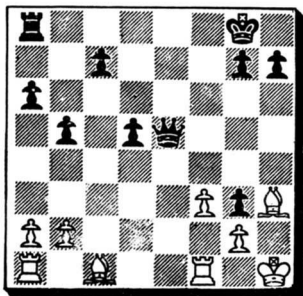
Χαρακτηριστική είναι ή παρ-
τίδα του Σμύσλωφ μέ τόν Ρεσέβ-
σκι. Ό Άμερικανός Γκρανμαίτρ,
ήταν άπροετοίμαστος θεωρητικά
στην παλιά βαριάντα τής Ίσπα-
νικής που παύχθηκε.

Βλέπε διάγραμμα
στή δεξιά στήλη

Μέ τήν τελευταία του 22η κί-
νηση πήρε μέ τήν βασίλισσά του
τό τελευταίο κεντρικό πιόνι. Ά-
κόμη και τώρα θυμάμαι μέ πόση ά-
νυπομονησία περιμέναμε τούς κινή-
σεις πέρα από τόν ώκεανό.

23.Αδ2,Β:β2

ΣΜΥΣΛΩΦ-ΡΕΣΕΒΣΚΙ

23...γ5 24.Παε1,Β:β2 25.Αζ4, δ4. 26.Α:η3 ±

24.Αζ4,γ5 25.Αε6+,Ρθ8 26. Α:δ5,Πδ8

26...Βδ4 27.Αε4

27.Παδ1,γ4 28.Α:η3

28.Α:γ4?,Βζ6.

28...γ3

28...Β:α2? 29.Α:γ4',Π:δ1 30. Π: δ1±

29. Αε5',β4

29...Βε2 30.Α:γ3,Π:δ5 31. Πδε1', Πθ5+ 32.Ρη1 ±

30.Αβ3, Πδ2' 31.ζ4',θ5 32. Πβ1,Πζ2' 33.Πζε1',Βδ2

33...Πε2 34.Πεδ1,Πδ2 35.Π:β2,33. ...Βα3 34.Αδ4,Π:ζ4 35.Πε8+, Ρθ7. 36.Αγ2+,Βθ6 37.Αε3,η5 38.Πε7

34.Πβδ1,Ββ2

34...Πε2 35.Πη1,Βε3 36.Πδ8+, Ρθ7 37.Αη8+,Ρη6 38.Πδ6+,Ρζ5 39.Αθ7+

35.Πδ8+,Ρθ7 36.Αη8+,Ρη6 37. Πδ6+,Ρζ5 38.Αε6+,Ρη6 39. Αδ5+,Ρθ7 40.Αε4+,Ρη841.Αη6: τά μαύρα έγκαταλείπουν.

(Συνεχίζεται)

Ένα άπόγευμα στό ΧΑΣΤΙΝΓΚΣ

του συνεργάτη μας Α.ΚΟΝΤΑΡΙΝΗ

Ό συνεργάτης μας Άνδρέας Κονταρίνης βρέθηκε στό Χά-
στινγκς, για να παρακολουθήσει άπό κοντά τά μεγαθήρια τής
σκακιστικής ύψηλίου. Χαρακτηριστικά μάζ γράφει:

Στό φετινό, 51ο τουρνουά του Χάστινγκς, άπό τύς πιό γνωστές
πρωτοχρονιάτικες σκακιστικές έκδηλώσεις στόν κόσμο, συγκεντρώθηκαν
και πάλι γνωστού και άγνωστοι σκακιστές, για να παύξουν ή να παρα-
κολουθήσουν τούς άγώνες.

Ή σημαντικώτερη έκδήλωση είναι, όπως πάντα, τό τουρνουά τών
γκρανμαίτρ. Φέτος συμμετείχαν (τούς γράφω μέ τήν σειρά που κληρώθη-
καν στους άγώνες):

Κορτσονό (ΜΑΜ, ΕΣΣΔ), Στήν (ΔΜ, Άγγλία), Χάρτστον (ΔΜ, Άγγλί-
α), Σιγκουριόνσον (ΜΑΜ, Ίσλανδία), Χόρτ (ΜΑΜ, Τσεχοσλοβακία), Κάπλαν
(ΜΑΜ, ΗΠΑ), Ούλμαν (ΜΑΜ, Άν. Γερμανία), Νάνν (ΔΜ, Άγγλία), Ταϊμά-
νοβ (ΜΑΜ, ΕΣΣΔ), Μπελλίν (Μ, Άγγλία), Μπονστάϊν (ΜΑΜ, ΕΣΣΔ), Γιάν-
σα (ΜΑΜ, Τσεχοσλοβακία), Μπισγκάγιερ (ΜΑΜ, ΗΠΑ), Κήν (ΔΜ, Άγγλία),
Μάιλς (ΔΜ, Άγγλία), Σοσόνο (ΜΑΜ, Ολλανδία).

Παρακολούθησα άπό κοντά τόν 11ο γύρο. Τά σχόλια για τούς άγώ-
νες μέχρι τήν στιγμή εκείνη ήταν εύνοικά για τόν Ούλμαν, έδειχναν
άπογοήτευση για κάποιο "πέσιμο" του Κορτσονό και για τόν "πετροσια-
νισμό" του νεαρού Στήν (5 βαθμοί σε 10 άγώνες μέ 10 ίσοπαλίες'). Ό
Κήν, προσπαθώντας να γύνη γκρανμαίτρ παύζει τήν μία παρτίδα χειρό-
τερα άπό τήν άλλη, άπογοητεύοντας τούς συμπατριώτες του.

Εκινώντας ό 11ος γύρος, ή βαθμολογία είναι:

1. Ούλμαν 8 2. Χόρτ 7 1/2 3. Κορτσονό-Μπονστάϊν 6 1/2 5. Ταϊμάνοβ-
Μάιλς 6 7. Σιγκουριόνσον-Σοσόνο 5 1/2 9. Στήν 5 10. Κάπλαν, Γιάν-
σα, Νάνν, Μπισγκάγιερ 4 1/2 14. Κήν 4 15. Χάρτστον 3 1/2 16. Μπελ-
λίν 3

Οί συναντήσεις τής ημέρας είναι: Μπονστάϊν-Κορτσονό και
Ούλμαν-Χόρτ.

Μπονστάϊν-Κορτσονό

1.ε4,γ5 (Ό Κορτσονό ήρθε μέ κα-
θυστέρηση 10 λεπτών. Οί άκόλου-
θες κινήσεις παύζονται άστραπι-
ατά.) 2.Ιζ3,δ6 3.δ4,γ:δ4 4.Ι:δ4,
Ιζ6 5.Ιγ3,η6 6.Αε2,Αη7 7.Αε3,0-0
8.Ιβ3,Ιγ6 9.0-0,Αε6 10.ζ4,Βγ8 11
Ρθ1,Πδ8 12.Αη1,β6 13.Βε1,Ιβ4 14.

Ούλμαν-Χόρτ

1.δ4,δ5 2.γ4,δ:γ4 Γκαμπύ τής βα-
σάλισσας άποδεκτό. Ίσως για λό-
γους αύφνιδιασμού. 3.Ιζ3,Ιζ6 4.
ε3,ε6 5.Α:γ4,γ5 6.δ:γ5,Α:γ5 7.Ρε2
α6 8.α3,β5 9.Αε3,Αβ7 10. β4, Αδ6
11.Αβ2,Ιβδ7 12.Ιβδ2 1/2 - 1/2.΄.΄.
Κι οί δυστυχεύς θεαταί (κι εγώ μα-

Πγ1,Αγ4 15,Α:γ4,Β:γ4 16.Ιδ2, Βγ8. 17.α3,Ιγ6 18.Ιζ3,Πβ8 19.Ιδ5,ε6 20.Ι:ε6+,Α:ε6 21.γ3,Πβ7 22.Αε2,Βγ7

Βλέποντας αυτή τήν κίνηση του Κορτσονόβ θυμήθηκα τό τραγούδι "Δέν καταλαβαίνω τύποτα". Έλπίζω όμως οί έπόμενες κινήσεις νά μου άποκαλύψουν τό σχέδιο του μεγάλου Βέκτωρα. 23.Πδ1,Πε8 (20 λεπτά για 16 κινήσεις στό ρολόι του Κορτσονόβ). 24.Αη3,Αη7 25.Βε2,ε5 26. Πζε1, Αε8 27.θ3,Βγ8 (Ταϊμάνοβ-Χάρτστον 1/2-1/2) 28.Αθ4,ε:ε4 29.Π:ε4,ε5 30. Πε2,Αδ6 (Γιάννα-Μάιλς 1/2-1/2, Κάπλαν-Σοσόνκο 1/2-1/2. Κόμα Ισόπαλι-δών, ένω ή ήτση χρόνου του Κορτσονόβ μεγαλώνει). 31.Ιη5,Αε7 32.Π:ε6, Α:η5 33.Π:ε8+,Β:ε8 34.Α:η5,Βε7 35.Βε3,Πδ7 36.Πε1,Πδ6 37.Βη4,Βδ7 38. Βε2,Ρε7 39.Πδ1,Βε5 40.Αθ4,δ4 41.γ:δ4,Βε6 42.Βε2Βε4 43.ε5,Π:ε5 44.Πε1 (Μελλύν-Στήν 1/2-1/2, Νάνν-Σιγκουριόνσον 1/2-1/2). 44...Βδ3 45.Ρθ2.

Η παρτίδα έδω, δυστυχώς, διακόπηκε. Από περιέργεια περιμένα εις τήν μεγάλη θεατρική αίθουσα πού γίνονται οί άγώνες νά δώ πόση ώρα θά σκεφτόταν ό Κορτσονόβ για τήν κρυφή του κίνηση.

Μετά από 49(!) λεπτά ό Κορτσονόβ σηκώθηκε. Στήν αίθουσα δέν υπήρχε άλλος θεατής. Τόν πλησίασα καί του ζήτησα ένα αυτόγραφο. Ήταν έξουθενωμένος από τήν κόουραση. Με ένα μεγαλοχολικό χαμόγελο υπέγραφε. Για ένα μεγάλο πακτίη ή χαμένη θέση πρέπει νά είναι κάτι όδυνηρό.

Πραγματικά, στήν επανάληψη ό Μπρονστάιν νίκησε τόν Κορτσονόβ...

ζύ τους) περιμένα νά "χυθή αζμα!" "Άς έλπίζουμε νά μάς άποζημιώση ή παρτίδα των άλλων γιγάντων.

Κι άλλο ένα παιχνόδι λήγει Ισόπαλο: Μπισγκάγιερ-Κήν. Άγώνας χωρίς βαθμολογική σημασία, όπου οί αντίπαλοι κυτάνε πώς θά περιορίσουν τά μηδενικά τους!

ΧΑΣΤΙΝΓΚΕ 1975-76

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	2	3	4	5	6	Συν
1. Μπρονστάιν Ητ.	(ΕΣΣΑ)	*	½	½	1	½	½	1	1	0	½	1	1	½	1	½	10
2. Χόρτ ΒΑ.	(Τσεχσ.)	½	*	½	½	1	½	½	1	½	1	1	½	1	½	1	10
3. Ούλμαν Β.	(Αν.Γερ.)	½	½	*	½	½	½	½	½	1	½	1	½	1	1	1	10
4. Κορτσονόβ Β.	(ΕΣΣΑ)	0	½	½	*	1	1	0	½	½	½	1	½	1	½	1	9
5. Σιγκουριόνσον Γ.	(Ισλ.)	½	½	0	*	½	½	½	1	½	½	½	½	½	1	½	8
6. Σοσόνκο Γ.	(ΟΑΛ.)	½	0	½	0	½	*	½	1	½	1	½	½	½	½	1	8
7. Ταϊμάνοβ Μ.	(ΕΣΣΑ)	½	½	½	½	½	½	*	½	½	½	½	½	½	½	1	8
8. Γιάννα Β.	(Τσεχσ.)	0	½	½	1	½	0	½	*	0	½	1	½	1	½	½	7 ½
9. Κάπλαν Γε.	(ΗΠΑ)	0	0	½	½	0	½	1	*	1	½	½	½	½	½	1	7 ½
10. Μάιλς Α.	(Αγγλ.)	1	½	0	½	½	0	½	½	0	*	0	1	1	1	½	7 ½
11. Στήν Μ.	(Αγγλ.)	½	½	½	½	½	½	0	½	½	*	½	½	½	½	½	7
12. Κήν Φ.	(Αγγλ.)	0	0	0	½	½	½	½	½	1	½	*	½	½	½	½	6
13. Νάνν Τε.	(Αγγλ.)	0	0	½	½	½	½	½	0	½	½	*	1	½	½	½	6
14. Μπισγκάγιερ Α.	(ΗΠΑ)	½	½	0	0	½	½	½	½	0	½	½	0	*	½	½	5 ½
15. Χάρτστον Γ.	(Αγγλ.)	0	0	0	½	0	0	½	½	½	½	½	½	½	*	1	5 ½
16. Μελλύν Ρ.	(Αγγλ.)	½	½	0	0	½	½	0	0	0	½	½	½	½	0	*	4 ½

γράφουν οί άναγνώστες μας

Μέ τήν άρχή του νέου χρόνου ό ΠΥΡΓΟΣ ξεκινάει μία νέα προσπάθεια στό χώρο του ελληνικού σκακιού. Θά διαθέτη τίς σελίδες πού άκολουθούν για συνεργασίες των άναγνωστών του, είτε είναι αυτές μία μικρή μελέτη, είτε μία άνάλυση, είτε κάποιο σχόλιο ή μία θέση από παρτίδα ή φινάλε. Οί συνεργασίες αυτές έλέγχονται από τήν σκακιστική έπιτροπή του ΠΥΡΓΟΥ καί θά δημοσιεύονται όσο τό δυνατόν χωρίς διορθώσεις ή βελτιώσεις.

1 ■ ■ Η κίνηση 7...β5 στή βαριάντα ΝΑΪΝΤΟΡΦ τῆς Σικελικῆς. τού Σ. ΚΑΤΣΙΠΗ(Υ.Μ.)

ΖΗΝΔΡΟΣ-ΚΑΤΣΙΠΗΣ

Κόπελλο ΟΧΙ 1975

τέρα τῆς 10.ε:ε6, π.χ. 10...Ιε6

1.ε4,γ5 2.Ιε3,δ6 3.δ4,γ:δ4
4.Ι:δ4,Ιε6 5.Ιγ3,α6 6.Αη5,
ε6

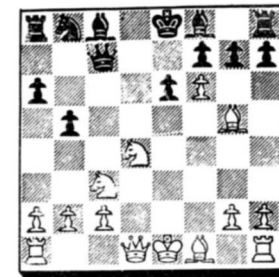
Μέ τίς κινήσεις αυτές φθάσαμε σέ μία θέση τῆς Νάϊντορφ πού οδηγεί σέ όξύ καί πλούσιο παιχνόδι καί για τίς δύο παρατάξεις 7.ε4,β5

Κίνηση του Πολουγκαέβσκυ. Οί συνηθισμένες συνέχειες έδω είναι: 7...Αε7 7...Ιβ67 7...Ββ6.

8.ε5,δ:ε5 9.ε:ε5,Βγ7 10.εε6

Βλέπε διάγραμμα
στήν έπόμενη σελίδα

Έδω υπάρχει ή κίνηση του Σιμάγκιν 10.Βε2, όπου τά λευκά άποφεύγουν τήν άλλαγή του μαυροτετράγωνου άξιωματικού των καί πού θεωρεται από πολλούς καλυ-

11.0-0-0,Αβ7 (όχι φυσικά 11...Ι:ε5? 12.Ιδ:β5! καί τά λευκά κερδίζουν) 12.Βη4!,Β:ε5 13.Αδ3, Ιε6 14.Βθ4,Ιβ67 15.Πθε1,Βγ5 16.Αε5!, 0-0-0 17.Α:ε6,ε:ε6 18. Ι:ε6, Ββ6 19.Ι:δ8,Β:δ8 20.Α:ε6! με έπικινδυνή έπίθεση των λευκών (Τομάσβιτς-Κλέμεντ, 7η Όλυμπιάς δι' άλληλογραφίας).

10...Βε5+ 11.Αε2

Εάν 11.Ιε4 για να κρατήσει τους δύο αξιωματικούς, τότε 11...Β:ε4+ 12.Ιε2,Ιγ6 13.Βδ2,θ6! με πλεονεκτήματα των μαύρων (Νεσμεντύνωφ-Πολουγκαέβσκυ, πρωτάθλημα Ρωσίας, 1961).

11...Β:η5 12.Βδ3

Κίνηση του Μπρονστάϊν. Σε μία παρτίδα Ορτέγκα-Πολουγκαέβσκυ, Αβάνα 1962, καίχθηκε 12.0-0, Βε5 13 Αζ3, Πα7 14.Πζε1, Β:ζ6 15.Αγ6+, Ι:γ6 16.Ι:γ6, Πδ7 17.Ιδ5, Αγ5+ 18.Ρθ1, Βθ4 19.Βζ3, 0-0 με κερδισμένη θέση του μαύρου.

12...Πα7 13.Ιζ3?

Τό πρώτο λάθος του λευκού. Τό σωστό παιχνίδι είναι 13. Ιε4, Βε5 14.0-0-0 (Στό 14.0-0, Πδ7 15.Ιζ3, Β:β2 16.Βε3, Αβ7 17.Παβ1, Β:γ2 18.Ιζη5 ακολουθεί 18...Βγ7!+, όπως στην παρτίδα Πάρμα-Τατάϊ, Αθήνα 1968, όπου τὰ μαύρα έκέρδισαν) Πδ7 15.Βγ3, Αβ7 16.Ι:β5!, Β:γ3 (ή 16. Β:β3, ζ:η7) 17.Ιβ:γ3, Π:δ1+ 18.Π:δ1 η:ζ6 19.Ι:ζ6+, Ρε7 20.Ιγε4!, Αη7 21 Πζ1 με λίγο καλύτερα τὰ λευκά.

13...Β:ζ6 14.0-0-0, Πδ7?

Καλύτερη ήταν η κίνηση 14... Βε4+

15.Βε3, Αβ7 16.Π:δ7

Εδώ ο λευκός σκέφθηκε παραπά- νω από μία ώρα. Ίσως να εξέταζε τὺς δυνατότητες τῆς 16.Ι:β5. Για παράδειγμα: 16...α:β5 17.Α:β5, Αγ6 18.Α:γ6, Ι:γ6 19.Π:δ7, Ρ:δ7 καὶ δέν βλέπω πὺς μπορεί ο λευκός να συν- εχίση τὴν ἐπιθέσή του.

16...Ι:δ7 17.Ιε4, Βδ8 18.Πδ1, Βγ7 19.Ρβ1, Αε7 20.Ιη5, Βγ5. 21.Βζ4, Α:η5 22.Ι:η5, Ιε5!

Στό 22...Ιζ6 ακολουθούσε: 23.

Ι:ζ7, Ρ:ζ7 24.Πδ7+

Στό 22...Βε7 ακολουθούσε: 23. Βγ7, όταν τὰ λευκά κερδίζουν, π.χ. 23...Αδ5 24.Βγ8+, Βδ8 25.Β:δ8+, Ρ: δ8 26.Ι:ζ7+ κλπ.

23. Αθ5?

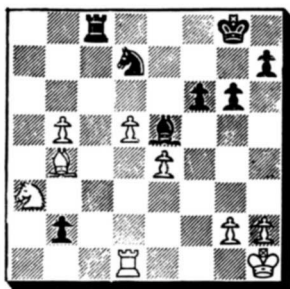
Καλύτερο είναι 23.β4, Βγ3 24. Πδ3

23...0-0 24.Βθ4, θ6 25.Α:ζ7+, Ι:ζ7 26.Ι:ε6, Βζ5! 27. Ι:ζ8, Ρ:ζ8 28.Ββ4+, Ρη8

Τὰ λευκά έγκατέλειψαν εὖς τὴν 38η κίνηση.

**παγκοσμιο πρωταθλημα
γυναικων 1975**
συνέχεια από σελίδα 15

Δέν υπάρχει τίποτε άλλο, ελά- λά τὰ μαύρα κερδίζουν τώρα ένα κομμάτι.

35...Πγ1, 36.Πε1, Αδ6!

Ο αξιωματικός του β4 είναι υπερφορτωμένος:

37.Αδ2, Π:ε1+, 38.Α:ε1, Α:α3 καὶ τὰ λευκά έγκα- ταλεύουν.

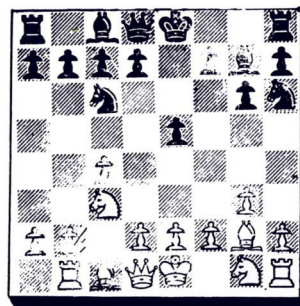
EUROPE ECHES N° 205

2 ■ ■ Η κίνηση 5...Ιθ6 στο σύστημα ΜΠΡΕΜΕΡ τῆς Ἀγγλικῆς τοῦ Ε.ΚΑΛΟΥΣΗ (Α')

Επιθυμώντας να εξετάσω αντικειμενικά τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα που προκύπτουν καὶ για τὰ δύο χρώματα μετά από τὴν πέμπτη κίνηση του μαύρου 5...Ιθ6?· στή βαριάντα του διπλοῦ φλαν- κέττου βασιλέως τῆς Ἀγγλικῆς, παραθέτω λεπτομερή ἀνάλυση τῆς ὑπο- βαριάντας, ἐμπλουτισμένη με αρκετές σημειώσεις γύρω από τὺς τελευ- τὰτες της ἐξελεύσεις:

1.γ4, ε5 2.Ιγ3, Ιγ6 3.η3, η6 4.Αη2, Αη7 5.Πβ1, Ιθ6?·

σμένες περιπτώσεις που ο μαύρος δέν κάνει μικρό ροκέ παρεμπο- δίζεται ή προωθήσεις του πιονιοῦ θ7.

Σχέδια μετακινήσεως του ΄Ιπ- που είναι: α) Ιθ6-ζ5-δ6 β) Ιθ6- ζ5-δ4-ε6 (·) γ) ...ζ5 καὶ Ιθ6-ζ7 δ) Ιθ6-η4-ζ6 ε) ...ζ5 καὶ Ιθ6-η4- ζ6(·) καὶ ζ) 0-0, Ρθ8 καὶ Ιθ6-η8- ζ6 ή ε7 κ.λ.π.

6.β4

Με αυτή τὴν συνεπέστατη κί- νηση ο λευκός δέν μπορεί να πε- ριμένη πολλά πράγματα. Τό άλλο σχέδιο, 6.ε3, δ6 7.β4, Αζ5 8.δ3, Βδ7 9.β5, Ιε7 10.Ιη2 ή 9...Ιδ8 εὐνοεί τὰ μαύρα (Πόρτις - Σμιτ, Μονακό 1969).

6...0-0

Προτιμώντας σταθερό παιχνίδι 7.β5

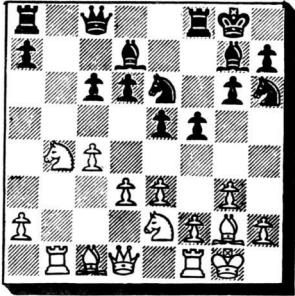
Παίζεται καὶ 7.ε3 για να πα- ρεμποδισθῆ ο έλιγμός β του Ιθ6. 7...Ιδ4

Σταθερό είναι έπίσης καὶ 7 ...Ιε7

8.ε3, Ιε6 9.Ιη2, δ6 10. δ3, ζ5(·) 11.Ιδ5

Από τὴν ἄλλη πλευρά τώρα, ή κίνηση 5...Ιθ6?· έχει σάν μειο- νέκτημα τὸ γεγονός ότι σε ὠρι- ...ζ4, για τὸ ὁποιο ο μαύρος

πρέπει να θυσιάζει την β-κάθετο 11...A67 12.0-0, γ6 13.β: γ6, β: γ6 14.Ιβ4, Βγ8

Ύστερα από την 14η κίνηση του μαύρου ή θεωρία σταματά την ανάλυση, χαρακτηρίζοντας την θέση περίπλοκη. Τα λευκά βέβαια έχουν καλό παιχνίδι, πράγμα που ο Σμύσλοβ απέδειξε στην παρτίδα του με τον Ταϊμάνοβ το 1968, στη Μόσχα. Καί τα μαύρα όμως δεν ύστερούν. Μία γενική εξέταση της θέσεως θα κατέληγε στο εξής συμπέρασμα:

Τά λευκά έχουν στη διάθεσή τους την β-κάθετο, τό αδύνατο πιόνι γ6 και έν μέρει την διαγώνιο α2-η8. Τά αδύνατα σημεία τους όμως είναι περισσότερα, διότι μετά από ...α5 θα αναγκασθούν να τοποθετήσουν τον Ίππο στο γ2 και για να έκμεταλλευθούν την διαγώνιο α2-η8 θα παύσουν δ4, όποτε ο μαύρος με κατάλληλα κτυπήματα στο κέντρο (ε4) και κυρίως στην πλευρά του βασιλέως (η5 και ζ4) θα αναλάβει την πρωτοβουλία.

Τά άλλα σχέδια δεν αποφέρουν τίποτε σημαντικό στο λευκό, π.χ Βα4, Ιδ8.± ή ζ4, η5.±.

Θέματα Διαιτησίας

Λύσεις προβλήματος Διαιτησίας τεύχους 11
 υπό Έμμ. Γεωργουλάνη,
 Διεθνούς Διαιτητού F.I.D.E.

Κατά την έναρξιν κάθε επίσημου σκακιστικής συναντήσεως τά χρονόμετρα τίθενται 1 πρώτον λεπτόν πρό του χρόνου έναρξεως. Είς κάθε παύση δηλαδή παρέχεται ένα λεπτόν έξτρα προς συμψηφισμόν μέ πιθανήν απώλειαν χρόνου όφειλομένην είς μικρόν έλάττωμα του μηχανισμού λειτουργίας της σημαίας του χρονόμετρου του.

Δεδομένου ότι τό μέτρον τουτό ελχεν ληφθή και κατά την έναρξιν της υπό συζήτησιν παρτίδας, ή απόφασις του διαιτητού όπως μηδενύση τόν παύση και μή λάβη υπ'όψιν τά άπομένοντα είς αυτόν 20 περίπου δευτερόλεπτα ήτο όρθή.

Μόνον εάν ή έλαττωματικότητα του μηχανισμού πώσεως της σημαίας χρονόμετρου παύτου αφήνει διαφοράν πρό της ένδεύξεως έλέγχου του χρόνου πλέον του ένός λεπτού, (παρτίδα ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, Ευλόκαστρον, τελικοί πρωταθλήματος Έλλάδος 1973), τότε ο διαιτητής πρέπει να επέτρεψη είς τόν παύση, να έκτελέση τόν καθορισθέντα υπό της προκηρύξεως των άγώνων, αριθμόν κινήσεων μέχρις συμπληρώσεως άκριβώς του καθορισθέντος χρόνου σκέψεως.

Η συνέχεια του "ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΚΑΚΙΟΥ" αναβάλλεται.

ΜΑΤ!

Λύσεις από σελίδα 16

1. Λεβύτσικ-Μάρσαλλ, Μπρεσλάου 1912:23...Βη3:!! "Ίσως ή ώραιότερη κίνηση που έχει παιχθή ποτέ: 24.ζ:η3, Ιε2+ και ακολουθεύ μάτ, 24.θ:η3, Ιε2#, 24.Β:η3, Ιε2+ 25.Ρθ1, Ι:η3+ 26.Ρη1, Ι:ζ1 μέ ένα κομμάτι περισσότερο.

2. Τζόουνς-Τάννασι, ΗΠΑ 1944: 14...Βζ3:!! 15.η:ζ3?? (15.0-0, Β:ε4 και τά μαύρα άπλως κερδίζουν ένα πιόνι), Ι:ζ3+ 16.Ρζ1, Αθ3#

3. Λιουμπόγεβιτς-Χόφνι, Γιουγκοσλαβία 1970: 1.ε6, ζ6 (1...η6 2. Αθ6 + -) 2.Αθ6+ -, Βγ4 3.Πη7, Ρθ8 4.Πη8:!, Ρη8 (4...Πη8 5.Βζ6) 5. Βη1! 1-0

4. Ραντάγιεβ-Άχμέτωφ, Μπακοβ 1973: 1.Αθ6:!, α:β6 2.Π:ε6+!, Ιε7 3.Βζ7 +, Ρδ8 4.Βε8+!, Ρ:ε8 5.Α:η6#

5. Κουϊντέρος-Ρύμπλι, Ισπανία 1974: 1...δ:ε3! 2.Π:δ8, Πα:δ8 3.Αε2, Πδ2 4.η4(4.Ρζ1, Ι:ε2), Αδ3 5.Ρζ1, Ι:ε2 6.Ι:ε2, Π:ε2 7.Ρη1, Πδ8 και κερδίζει.

6. Μπίλιαπ-Τοντόρτσεβιτς, Νύκαια 1974: 1...Πε5+! κι αν 2.ζ:ε5, Πη5 #

7. Χόρβατ-Έπεργιεσι, Ούγγαρία 1971: 1.Πδ7:!, Α:δ7 2.Β:η7+!:, Π:η7 3.Π:η7, Ι:η7 4.Ιζ6+, Ρθ8 5.Ι:ζ7#

8. Ζαΰτσικ-Κοζλόφ, Αβδφ 1975: 1.Β:ζ6+ και κερδίζει μετά από 1... Α:ζ6 2.Α:ζ6, Ρθ7 3.Α:θ8, Π:θ8 4. Πε8 κ.λ.π.

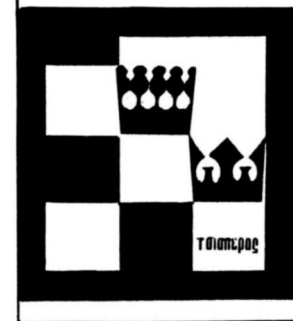
9. Τσέχωβ-Γκοϋλο, Μόσχα 1975: 1... Πγ1+ 2.Ρθ2, η5! (για να μην έχη 3.θ4) 3.Πα4, Αγ7 4.θ4, Πγ3 5. Πη4, Π:η3! 6.Π:η3, η4! και κερδίζουν.

BIBLIA

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

Άληρη ανάπτυξη της θεωρίας και η πρακτική της εφαρμογή

ΤΟ ΣΚΑΚΙ (Πλήρης ανάπτυξις της θεωρίας και η πρακτική της εφαρμογή)

- Του Διεθνούς Μαίτρ και Δύς πρωταθλητού Έλλάδος Τρ.ΣΙΑΠΕΡΑ. Τόμος Α: Για άρχαρούς και καύκτες Γ' και Β' κατηγορίας. Περιέχει τά θεμελιώδη άνούγματα, τά βασικά φινάλε καθώς και τόν τρόπο για την πρακτική τους εφαρμογή. Σελ. 356

Διατίθεται στην ΕΣΟ (Σωκράτους 79-81, τηλ. 522-069) και στα κεντρικά βιβλιοπωλεία. Τόμος Β: Κυκλοφορεί προσεχώς.

ή σκακιέρα

Στό Σόλνοκ της Ούγγαρίας έγινε από 14-31/10/75 ένα ισχυρό διεθνές τουρνουά για τὰ 900 χρόνια της πόλεως.

Ἡ τελική κατάταξη ήταν:

1. Σμουσλώβ (ΜΔΜ, ΕΣΣΔ) 9½ βαθ. 2. Μπάρτσαϋ (ΜΔΜ, Ούγγαρία) 9 3. Βεστερνύνεν (ΜΔΜ, Φινλανδία) 8 4. - 6. Μπένκο (ΜΔΜ, ΗΠΑ), Μπύλεκ (ΜΔΜ, Ούγγαρία) καὶ Ζαΐτσεβ (ΔΜ, ΕΣΣΔ) 7 ½ 7. - 8. Φάραγκο (ΔΜ, Ούγγαρία) καὶ Μέντυς (ΔΜ, ΗΠΑ) 9. - 11. Λύμπερτ (ΔΜ, Ἀν. Γερμανία), Λούκατς (Μ, Ούγγαρία) καὶ Πιντέρ (Μ, Ούγγαρία) 6 ½ 12. - 14. Ντέλυ (ΔΜ, Ούγγαρία), Φλές (ΔΜ, Ούγγαρία) καὶ Χερνάντες (ΔΜ, Κούβα) 6 15. Ράτνα (Μ, Ούγγαρία). Ὁ Ρόμπατς (ΜΔΜ, Αὐστρία) ἀπεχώρησε μετὰ 2 βαθμούς σέ 5 ἀγῶνες.

ΝΤΕΛΥ - ΣΜΥΣΛΩΒ

Ἰσπανική παρτίδα

1.ε4,ε5 2.Ιζ3,Ιγ6 3.Αβ5,η6 4.δ4,ε:δ4 5.Αη5,ζ6:γ5 6.Αθ4,Αη7 7.Ι:δ4,Ιη7 8.Αγ4,Ια5: 9.Αε2,δ5 10.ε:δ5,Ι:δ5 11.Βδ2:γ5 12.Ιβ3,Ιβ3 13.α:β3:γ4,0-0 14.0-0,Ιβ4: 15.γ3,Ιγ6 16.Αη3:γ4,Αε6 17.Αδ6,Πε8 18.Α:γ5,Α:β3 19.Αε3,α6 20.Βγ1,ζ5 21.Ιδ2,Αδ5 22.Αζ3,Ιε5 23.Α:δ5+,Β:δ5 24.Πδ1:γ4,ζ4: 25.Ιζ1,Ββ5 26.Α:ζ4,Ιδ3 27.Βδ2,Ι:β2 28.Παβ1,Πε2 29.Βγ1,Βγ5 30.Α:ε3,Π:ε3 31.Β:β2,Πε7: 32.Ιε3,Πζ8 33.Πδ3,Πε7 34.Πβδ1,β5: 35.Πδ2,Αθ6 36.Ββ3,Ρθ8 37.Βε6,Πε7 38.Βθ3,Α:ε3 39.ζ:ε3,Πε7 40.ζ3,Βγ4 0-1

ΖΑΪΤΣΕΒ-ΜΠΕΝΚΟ

Γκαμπύ Μπένκο

1.δ4,Ιζ6 2.γ4,γ5 3.δ5,β5 4.γ:β5,α6 5.Ιγ3,α:β5 6.ε4:γ4,β4 7.Ιβ5,δ6 8.Ιζ3,Ιβδ7 9.Αζ4,Ιθ5 10.Αη5,Ιθζ6 11.Βε2:γ4,Πα5 12.ε5,Αα6: 13.ε:ζ6,Α:β5 14.ζ:ε7,Α:ε7 15.Α:ε7,Β:ε7 16.Β:ε7+,Ρ:ε7 17.Α:β5,Π:β5 18.0-0,Ιβ6 19.Πζε1+,Ρδ7 20.α4,β:α3 21.Π:α3,Πα8 22.Παε3,Ι:δ5 23.Πδ3,γ4 24.Πδ4,Πγ8 25.Πεδ1,Πθγ5 26.θ4:γ5,Π:β2: 27.Ιδ2,Ιγ3 28.Ι:γ4,Ι:δ1 0-1

Ενα πρόβλημα πού ἀπασχολεῖ ὄσους ἀγωνίζονται σέ σοβαροὺς ἀγῶνες, εἶναι πῶς θὰ κρατήσουν "συγχρονισμένες" τὲς γνώσεις τους. Ὁ Λάρσεν συνηθίζει νὰ μιλά γιὰ κάποιον Ἀμερικανό πού σπατάλησε δύο χρόνια τῆς ζωῆς του μελετώντας τὴν ...Νάϊντορφ, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι προτιμοῦν νὰ γνωρίζουν ποιὰ βαριάντα εἶναι "τῆς μόδας" καὶ τίποτ'

ἄλλο. Τό σύστημα μετὰ Αη5 ἔχει πάψει πιά νὰ θεωρῆται σάν ἡμι-κατάρριψη τῆς βαριάντας τὸ παρακάτω παίχνηδι ἦταν ἕως μᾶτα ἀπὸ τὲς αἰτίες γι'αὐτό.

TIMMAN-KABAΛΕΚ

Ἄμστερνταμ 1975

Σικελική ἀμυνα

1.ε4,γ5 2.Ιζ3,δ6 3.δ4,γ:δ4 4.Ι:δ4,Ιζ6 5.Ιγ3,α6 6.Αη5

Κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ Καρπώβ ὄλο καὶ περισσότεροι συνηθίζουν σήμερα τὸ 6.Αε2.

6...ε6 7.ζ4,Αε7 8.Βζ3,Βγ7 9.0-0-0,Ιβδ7 10.Αδ3

Πολλοὶ ἀνήξεροι σκακιστὲς πέφτουν ἀκόμα στὴν "παγίδα": 10.η4, θ6 11.Αθ4,η5: 12.ζ:η5,Ιε5 μετὰ ἐνεργητικὸ παίχνηδι στὰ μαῦρα τετράγωνα.

10...θ6 11.Βθ3,Ιβ6 12.Αθ4

Ἡ παρτίδα Τύμμαν-Χάμαν, ἀπὸ ἕνα ἐπόμενο γύρο συνεχίστηκε 12.ζ5, ὅταν ἡ κριτική συνέχεια εἶναι: 12...ε5 13.Ιβ3,Αδ7 14.Αε3,Πγζ1.

12...ε5 13.Ιζ5,η6: 14.Ι:ε7,Α:θ3 15.Α:ζ6,Αε6 16.ζ5,Πζ8: 17.Αβ5+,Αδ7 18.Ι7δ5,Ι:δ5 19.Ι:δ5,Βα5:

Σκληρὸ πού εἶναι τὸ σκάκι. Ὁ Τύμμαν εἶχε δημοσίευση ἀνάλυση πού ἔδειχνε ὅτι στὸ 19...Βγ5 τὸ 20.β4: κερδίζει, ἀλλὰ ὁ Κάβαλεκ εἶχε προετοιμάσει τὸ 19...Βα5 πρὶν περάσει τὸν Ἀτλαντικὸ.

20.Α:δ7+,Ρ:δ7 21.α4,Βγ5 22.β4,Βγ6 23.α5,η:ζ5 24.ε:ζ5,Πη8 25.Ιβ6+,Ρε8 26.η3

Τὰ λευκὰ δέν ἔχουν τίποτα καλύτερο. Ἄν 26.Ι:α8,Π:η2 κερδίζει, ἢ ἂν 26.η4,Βζ3: (δχι...Π:η4 27.Πθη1)

26...Πη4: 27.Πθε1 (27.Ι:α8,Πγ4), Πβ8 28.Α:ε5,δ:ε5 29.Π:ε5+, Ρζ8 30.Ιδ7+,Ρη7 31.ζ6+,Ρθ7 32.Ι:β8,Βγ3 33.Πδ5,Πδ4 34.έγκαταλείπει (34.Π:δ4,Βα1+)

(Λ.ΜΠΑΡΝΤΕΝ, στὴν GUARDIAN)

Γιὰ τὸ Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Γυναικῶν ἡ Νόνα Γκαπριντασβίλι νύκησε τὴν Νάνα Ἀλεξάντρια μετὰ 8½ - 3½. Ἀπὸ τὸ μάτς, πού έγινε στὴν Πιτσούντα (ΕΣΣΔ) εἶναι ἡ παρακάτω παρτίδα:

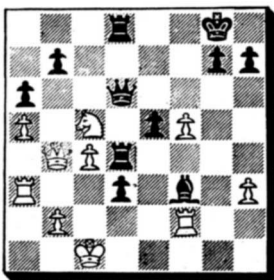
ΑΛΕΞΑΝΤΡΙΑ-ΓΚΑΠΡΙΝΤΑΣΒΙΛΙ

Σκανδιναβική

1.ε4,δ5 2.ε:δ5,Ιζ6 3.Αβ5+,Αδ7 4.Αγ4,Αη4 5.ζ3,Αζ5 6.η4,Αγ8 7.Ιγ3,α6 8.α4,γ6: 9.δ:γ6,Ι:γ6 10.δ3,ε5 11.Αε3,Ιδ4 12.Ιγε2,Αγ5 13.Ι:δ4,Α:δ4 14.Α:δ4,Β:δ4 15.γ3,Βγ5 16.Βε2,0-0 17.Ιθ3,Αδ7 18.α5,Παγ8 19.Ιζ2,Ιδ5 20.Ιε4,Βγ6 21.Α:δ5,Β:δ5 22.Πδ2:γ4,Πζδ8 23.Πγ2,ζ6 24.Πθδ1,Αε6 25.Πα3,

Αζ7 26.Βε3,Ββ5 27.Πδ2,Πδ4' 28.Πβ1,Βγ6' 29.γ4,Πγ68 30.Βε2,Αη6 31. Βδ1, Βδ7 32.Πγ1,Βε7 33.Πβ3,Βγ7 34.Πα3,Αε8 35.Ββ3,Αγ6 36.Ββ4,Βδ7 37.θ3, ζ5' 38.Αγ5,Βδ6 39.η:ζ5,Α:ζ3 40.Πζ2?

40...ε4' 41.Ββ6,Βζ4+ 42.Ρβ1,ε3 43.Βε6+,Ρθ8 44.Πζ1,ε2 45.Πη1,Αθ5 46. Π:η7,Ρ:η7 47.Βε7+,Ρη8 48. έγκαταλείπουν.

Στήν Πούλα της Γιουγκοσλαβίας έληξε τό Ζονάλ που διεξήχθη έκει με την έξής τελική βαθμολογία:
1. Τσόμ (Ούγγαρία) 9 2. - 3. Άντερσον (Σουηδία) καύ Πεντέβσκυ (Βουλγαρία 9 4. - 6. Μπάρλε (Γιουγκοσλαβία), Άουγκουστίν (Τσεχοσλοβακία) καύ Κνάκ ('Ανατ. Γερμανία) 8 7. - 9. Πρύτσεττ (Σκωτία), Μπούκιτς (Γιουγκοσλαβία) καύ Χαζάτ (Ούγγαρία) 7½ 10. - 11. Χούγκ ('Ελβετία) καύ Σμύντ (Πολωνία) 7 12. Μπελλιδόν ('Ισπανία) 6½ 13. Ούρζιτσα (Ρουμανία) 5 14. Μπορνγκέσσερ (Δυτ. Γερμανία) 4½ 15. Στούλ (Λουξεμβούργο) 1.

Η παρακάτω παρτίδα πήρε βραβετο ώραιότητας

ΧΑΖΑΙ-ΣΜΙΝΤ
Γαλλική άμυνα

1.ε4,Ιζ6 2.Ιγ3,δ5 3.ε5,Ιζδ7 4.δ4,ε6 5.ζ4,γ5 6.Ιζ3,Ιγ6 7.Αε3,γ:δ4 8. Ι:δ4,Ι:δ4 9.Α:δ4,Ιβ8? 10.Βδ2,Ιγ6 11.0-0-0,Ι:δ4 12.Β:δ4,Αδ7 13.ζ5', Βη5+? 14.Ρβ1,Β:ζ5 15.Αδ3,Βη5 16.Πθζ1,Αε7 17.Ι:δ5',ε:δ5 18.Β:δ5,0-0-0 19.Αα6',β:α6 20.Βα8+,Ργ7 21.Β:α7+,Ργ8 22.Β:α6+,Ργ7 23.Βα7+,Ργ8 24. Βα8+,Ργ7 25.Βα7+,Ργ8 26.Πδ6',Β:ε5 27.Πβ6,Πδε8 28.Πδ1,Αδ6 29.Πβ8+', Α:β8 30.Β:δ7 ≠

ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ

ΒΙΒΛΙΑ Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΣΚΑΚΙ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΜΕΡΙΚΗΣ 11

ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΙΣ Κ. ΙΟΡΔΑΝΩΦ

Μπουμπουλίνας 31

ΠΕΙΡΑΙΑ

Χαροκόπου 60

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

super market

self service

ΕΡΜΕΙΟΝ

Χαροκόπου καί Αριστέιδου

ΚΑΛΛΙΘΕΑ

ή σωστή κίνηση
για το ανδρικό
ντύσιμο

ΣΑΧ ΑΙΟΛΟΥ 50

• Στούς Σκακιστές
ΕΚΠΤΩΣΗ 15% •

